

نشریه شماره هفت فرهنگ آذربایجان

آمار مؤسسات فرهنگی استان ۲

در سال تحصیلی ۴۲ = ۱۳۳۱

آذر ماه ۱۳۳۲

تبریز چاپخانه فرهنگ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

در ممالک متدین به تهیه آمار از کلیه شئون اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، بهداشتی و غیره اهمیت فراوانی میدهند، زیرا مسلم است که اصلاح و تکمیل یک دستگاه و رفع نقائص آن وقتی میسر خواهد بود که متصدیان امر از ماهیت واقعی و کیفیت و کمیت آن دستگاه اطلاع دقیقی داشته باشند بدین جهت علم آمارگری در سایر کشورها بمرحله رسیده است که فعلا برای ما قابل تصور نیست.

بدین جهت برای اطلاع عموم علاقمندان از ازیای وزارت فرهنگ و متصدیان مقامات مربوط و اهالی محترم آذربایجان در این اوراق آمار مؤسسات فرهنگی استان سوم، تعداد کودکان دبستانها، دبیرستانها، مدارس حرفه شهر تبریز و سایر شهرستانهای آذربایجان و محصلین آنها و تعداد کارمندان و بودجه فرهنگ و آمار فارغ التحصیلان و مقایسه وضع مؤسسات فرهنگی شهرستانهای مختلف با هم دیگر و مقایسه تغییراتی که در شئون فرهنگی در چهار سال اخیر شده باستحضار خوانندگان محترم میرسد. امید است مطالعه این اوراق توجه اولیای وزارت فرهنگ و آذربایجان عزیز را نسبت برفع نقائص دستگاه فرهنگی این استان بیشتر از پیش جلب نماید.

تبریز مهر ماه ۱۳۳۲ - رئیس فرهنگ استان سوم - دهقان

فصل اول - کودکانها

جدول زیر تعداد کودکانها و نوآموزان آنها را در سال تحصیلی ۳۲ - ۱۳۳۱

تعیین مینماید :

شهرستان شماره کودکانها کودکان نوآموز

مجموع	دختر	پسر	مجموع	ملی	دولتی	
۲۹۷	۱۲۹	۱۶۸	۵	۲	۳	تبریز
۲۱	۵	۱۶	۱	-	۱	مراغه
۳۱۸	۱۳۴	۱۸۴	۶	۲	۴	مجموع

نکات قابل توجه

الف - در نشریه شماره ۲ فرهنگ آذربایجان که تابستان سال ۱۳۳۰ منتشر گردید پیش‌بینی

شده بود .

۱- در مدت پنجسال یکصد باب کودکان در آذربایجان دایر شود

۲- برای تربیت مربیان کودکانها کلاس مخصوص تأسیس گردد

۳- برای مربیان مزبور مزایائی در نظر گرفته شود

که متأسفانه تاکنون عملی نگردیده است بعلمت اهمیت موضوع کودکانها مخصوصاً

در آذربایجان جادارد اولیای محترم وزارت فرهنگ پیشنهاد مزبور را مورد توجه قرار دهند .

ب - بطوریکه از جدول فوق پیداست در تمام شهرستانهای استان سوم بغیر از تبریز فقط

یک باب کودکان در شهرستان مراغه موجود میباشد و در سایر نقاط ابدأ کودکان و باغچه

اطفالی وجود ندارد .

فصل دوم = دبستانها

اول شهر تبریز

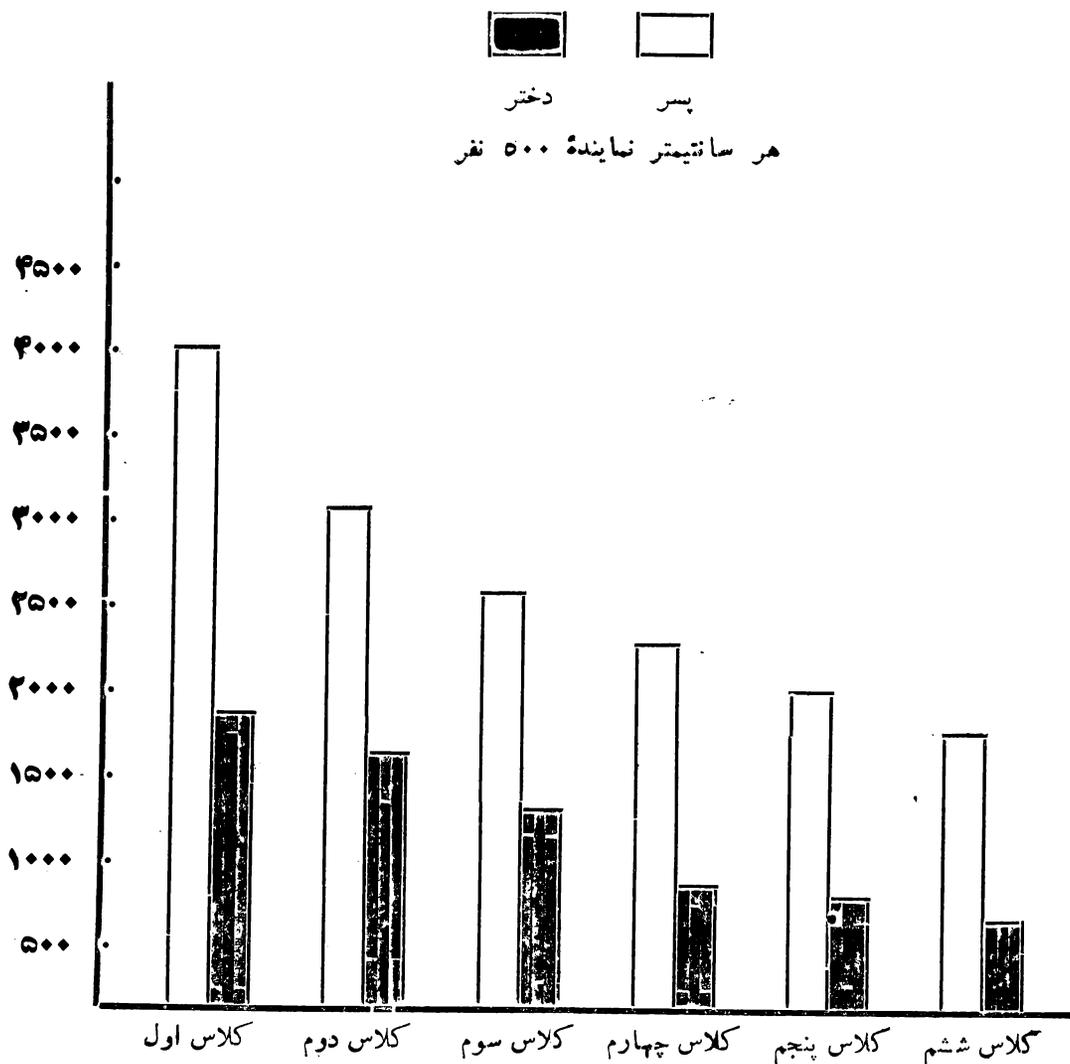
جدول تعداد مدارس و محصلین شهر تبریز

ملاحظات	تعداد محصلین			تعداد دبستانها	نوع مدارس
	مجموع	دختر	پسر		
	۱۷۳۹۸	۶۱۸۰	۱۱۲۱۸	۵۲ باب	دولتی
	۵۸۵۷	۸۸۹	۴۹۶۸	۲۱ «	ملی
	۲۳۲۵۵	۷۰۶۹	۱۶۱۸۶	۷۳ باب	مجموع

جدول تعیین دانش آموزان پسر و دختر در کلاسهای دبستانهای تبریز

مجموع	ششم	پنجم	چهارم	کلاس سوم	کلاس دوم	کلاس اول	نوع محصلین
۱۶۱۸۶	۱۸۵۴	۲۰۷۶	۲۳۷۲	۲۶۸۸	۳۱۶۰	۴۰۳۶	پسر
۷۰۶۹	۶۱۵	۷۴۵	۸۹۹	۱۲۷۰	۱۶۱۵	۱۹۲۵	دختر
۲۳۲۵۵	۲۴۶۹	۲۸۲۱	۳۲۷۱	۳۹۵۸	۴۷۷۵	۵۹۶۱	مجموع
٪۰.۴۳/۶	٪۰.۳۳/۱	٪۰.۳۵/۸	٪۰.۳۷/۸	٪۰.۴۷/۲	٪۰.۵۱/۱	۴۷/۶ درصد	نسبت محصلین دختر به پسر

نمودار نسبت محصلین پسر و دختر در دبستانهای دولتی و ملی شهر تبریز

مقایسه : از مطالعه جدول صفحه قبل مطالب زیر بدست میآید

- ۱- تعداد دخترها در کلاسهای ششم دبستان کمتر از تمام کلاسها و در کلاس دوم بیشتر از سایر کلاسها میباشد.
- ۲- در دبستانهای دولتی و ملی شهر تبریز در مقابل یکصد نفر محصل پسر فقط ۴۳/۶ نفر دختر تحصیل میکنند.
- ۳- محصلین کلاس اول دبستان شهر تبریز ۵۹۶۱ نفر و محصلین کلاس ششم ۲۴۶۹ نفر میباشد یعنی فقط ۴۱/۴٪ محصلین کلاس اول میتوانند تا کلاس ششم ابتدائی تحصیلات خود را ادامه دهند و بقیه در جریان شش سال تحصیلات دبستان ترك تحصیل میکنند .

مقایسهٔ محصلین دبستانهای دولتی و دبستانهای ملی

جدول نسبت تعداد محصلین (پسر و دختر) هر کدام از کلاسهای دبستانهای دولتی و ملی شهر تبریز

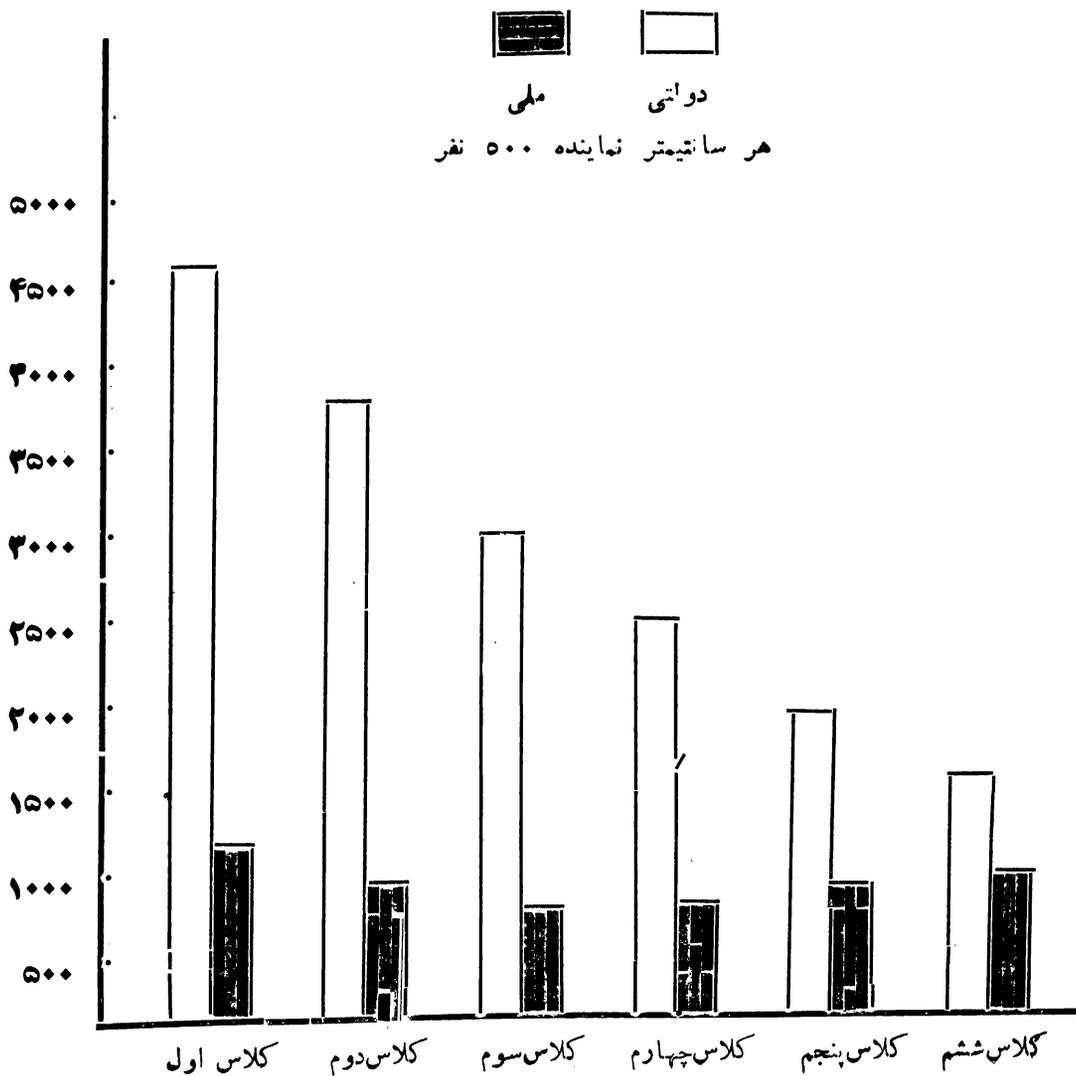
نوع مدارس	کلاس اول	دوم	سوم	چهارم	پنجم	ششم	مجموع
مدارس دولتی	۴۵۹۲	۳۸۳۹	۳۰۷۹	۲۴۶۴	۱۹۰۴	۱۵۲۰	۱۷۳۹۸
مدارس ملی	۱۳۶۹	۹۳۶	۸۷۹	۸۰۷	۹۱۷	۹۴۹	۵۸۵۷
مجموع	۵۹۶۱	۴۷۷۵	۳۹۵۸	۳۲۷۱	۲۸۲۱	۲۴۶۹	۲۳۲۵۵
نسبت محصلین مدارس ملی بدولتی	۰/۰۲۹/۸	۰/۰۲۴/۴	۰/۰۲۸/۵	۰/۰۳۲/۷	۰/۰۴۸/۱	۰/۰۶۲/۴	۰/۰۳۳/۶

مقایسه

۱- بطوریکه از جدول فوق پیداست نسبت مدارس ملی بمدارس دولتی در کلاس دوم کمتر و در کلاس ششم بیشتر از سایر کلاسهاست .

۲- در شهر تبریز تقریباً در حدود نلث محصلین مدارس دولتی در مدارس ملی تحصیل میکنند

نمودار مقایسه معصلین کلاسهای دبستان دولتی و ملی شهر تبریز

مقایسهٔ محصول کلانهای دبستانهای دولتی شهر تبریز

از جدول زیر تعداد هر کدام از کلاسهای دبستانهای دولتی شهر تبریز و تعداد محصولین آنها و حد وسط محصولین يك کلاس تعیین میشود .

نوع کلاسها	تعداد کلاسها	تعداد محصولین	حد متوسط محصولین هر کلاس
کلاس اول	۱۱۱	۴۵۹۲	۴۱
« دوم	۹۴	۴۸۳۹	۴۱
« سوم	۷۴	۳۰۷۹	۴۱
« چهارم	۶۲	۲۴۶۴	۴۰
« پنجم	۴۹	۱۹۰۴	۳۹
« ششم	۳۸	۱۵۲۰	۴۰
مجموع	۴۲۸	۱۷۳۹۸	تقریبا ۴۰ نفر در هر کلاس

مقایسه :

۱- حداقل محصولین يك کلاس در دبستانهای دولتی شهر تبریز ۱۷ نفر و حداکثر آن ۵۹ نفر می باشد .

۲- در دبستانهای دولتی شهر تبریز تعداد کلاسهای دبستانها از کلاس اول بتدریج کمتر میشود بطوریکه تعداد کلاسهای ششم دبستانهای دولتی تقریبا در حدود نلت کلاسهای اول میباشد . و همینطور است وضع محصولین آنها .

دوم مدارس دهات اطراف شهر تبریز

مدارس اطراف شهر تبریز عبارت است از مدارس بخش ارونق - آذرشهر - اسکوکه از آنها در جزء شهرستانهای آذربایجان بحث خواهد شد در اینجا فقط مدارس دهات اطراف شهر تبریز ذکر میشود .

دهستانهای اطراف تبریز طبق جدولی که از طرف اداره کل آمار منتشر شده عبارتست از هشت دهستان اوچان - رودقات - سردصغرا - شورکات - عباس - مواضعخان - مهرانرود - هشترو در مجموع هشت دهستان مزبور ۸۲۷ قریه موجود است (باضافه دهستانهای قوریچای و چهاراویماق بخش هشترو) در ۸۲۷ قریه مزبور متاسفانه تنها ۱۴ باب دهستان موجود است مطابق جدول زیر :

ردیف	اسامی دهستانها	تعداد قراء	شماره نفوس	اسامی مدارس موجود با تعداد محصلین	جمع محصلین	برای چند قریه یک مدرسه میرسد
۱	دهستان اوچان	۴۴	۱۸۲۰۸	در قریه بستان آباد دهستان شبلی ۲۰۲ نفر محصل دارد در قریه سیسان دهستان وانش ۲۱۵ نفر محصل ندارد	۴۱۷	۲۲
۲	« رودقات »	۱۷	۵۵۸۷	ندارد	-	-
۳	« سردصغرا »	۲۱	۲۱۴۶۲	در قریه سردرود دهستان امید ۱۴۳ نفر محصل در قریه لاله دهستان لاله ۳۰ نفر محصل	۱۶۴	۱۰
۴	« شورکات »	۱۹	۷۰۹۳	ندارد	-	-
۵	« عباس »	۴۲	۱۷۲۵۴	ندارد	-	-
۶	« مواضعخان »	۴۴	۱۵۳۹۶	در قریه نهند دهستان نهال ۵۲ نفر محصل دارد در قریه سعد آباد دهستان کیهان ۱۰۵ نفر محصل در قریه بارنج دهستان کیوان ۵۶ نفر محصل در نعمت آباد دهستان گیو ۲۸ نفر محصل در قریه یوسف آباد دهستان مسعود با ۶۳ نفر محصل در قریه باسمنج دهستان مجیر ۱۶۷ نفر محصل در قریه سراسکنده دهستان جاوید با ۸۵ نفر محصل در قریه قلعه جوق دهستان جلالی با ۴۲ نفر محصل در قریه قوینقشلاقی دهستان فروغ با ۹۱ نفر محصل	۵۲	۴۴
۷	« مهرانرود »	۸۵	۶۵۱۳۵		۴۱۹	۱۷
۸	« هشترو »	۵۵۶			۱۵۶	۱۸۵۰
		۷۲۷			۹۹۳	۶۳

توجه

۱ - از جدول فوق پیداست که در ۸۲۷ قریه فقط سیزده دهستان موجود است اگر برای هر پنج قریه نیز با در نظر گرفتن مسافت آنها از هم دیگر یک باب دهستان در نظر بگیریم در حدود ۱۶۵ باب دهستان باید در قراء اطراف تبریز تاسیس شود که متاسفانه فعلا تعداد آنها از ۱۴ باب بیشتر نیست !

۲- بادر نظر گرفتن تعداد قراء بخشها و مدارس موجود معلوم میشود در هشترود وضع فرهنگ از تمام دهستانهای دیگر بدتر است زیرا که در بخش مزبور برای ۵۵۶ قریه فقط ۳ باب دبستان موجود است. برعکس در دهستان مهرانرود که چهار باب دبستان موجود است وضع فرهنگ بهتر از سایر دهستانها میباشد.

۳- از جدول فوق وضع وخیم بیسوادی افراد ده نشین بخوبی مجسم میشود بطوریکه از نفر تعداد ساکنین دهات اطراف شهر تبریز تنها ۹۹۲ نفر ب مدرسه میروند . یعنی در حدود یک در افراد ساکن دهات ب مدرسه میروند و بقیه از نعمت خواندین ونوشتن محرومند. بدیهی است با ادامه این رویه نامطلوب امید عملی شدن همه گونه اصلاحات اجتماعی وبهداشتی در دهات غیر ممکن است و جا دارد از طرف اولیای امور توجه دقیقی به توسعه مدارس در دهات بشود . متاسفانه با وضع کنونی بودجه فرهنگ نمیتوان از وزارت فرهنگ انتظار اقدام سریعی را داشت جادارد از طرف دستگاه عمرانی دهات که اخیرا لایحه آن آن به تصویب جناب آقای نخست وزیر رسیده و شوراهای دهستانها و بخشها برای ساختمان مدارس در دهات و کومک با استخدام معلم اقدام عاجلی بشود تا بتوان باین وضع ننگ آور خاتمه داد و در مراکز دهستانها مدارس متعدد تاسیس نمود .

ششم = مدارس حومه تبریز

اگر به سیزده باب مدارس دهات اطراف تبریز شش باب مدارس حومه را نیز که در بخشهای حکم آباد - جمشید آباد - قره ملک - عموزین الدین - ایستگاه راه آهن موجود است علاوه کنیم مجموع مدارس اطراف تبریز ۱۹ باب میشود که محصلین آنها بر طبق جدول زیر میباشد

اسامی کلاسها	محصلین دختر	محصلین پسر	مجموع مجموع کلاسهای حومه	حد متوسط محصلین
کلاس اول	۳۹	۵۱۴	۵۵۳	۲۹ نفر در هر کلاس
« دوم	۴۵	۴۰۳	۴۴۸	« ۲۴
« سوم	۲۲	۳۵۶	۳۷۸	« ۲۱
« چهارم	۱۲	۲۵۲	۲۶۴	« ۱۶
« پنجم	۲	۱۳۶	۱۳۸	« ۱۵
« ششم	-	۷۸	۷۸	« ۱۳
جمع	۱۲۰	۱۷۳۹	۱۸۵۹	« ۲۱

توجه

۱- از جدول فوق پیداست که در دهات در مقابل ۱۷۳۹ نفر محصل پسر فقط ۱۲۰ نفر محصل دختر موجود است یعنی عده دختران در مدارس دهات فقط صدی پنج پسران محصل میباشد

۲ - دختران در دهات فقط در چهار کلاس اول دبستان تحصیل میکنند در کلاسهای پنجم و ششم تعداد آنها فقط دو نفر است !

۳- در کلاسهای دهات حدوداً متوسط محصلین يك کلاس ۲۱ نفر میباشد (حداقل آن ۱۵ و حداکثر ۲۹ نفر است) در صورتیکه در دبستانهای شهر تبریز بطوریکه دیدیم حدوداً متوسط محصلین يك کلاس ۴۰ نفر بود از اینجا معلوم میشود در دهاتی نیز که مدرسه موجود است اطفال بعلت اشتغال بکارهای زراعتی و فقر و بیچارگی از رفتن به مدرسه خودداری می نمایند لذا لازمت ضمن برنامه تأسیس مدارس متعدد در دهات بوسیله ممکنه دهاتیانرا بگذاشتن اولاد خود به مدرسه تشویق نمود.

چهارم = آمار دبستانهای کلیه شهرستانهای استان سوم

در جدول زیر تعداد دبستانها و محصلین شهرستانهای استان سوم معلوم میشود:

شماره اسامی شهرستانها	تعداد دبستانها		محصلین	
	پسر	دختر	مجموع محصلین	
۱ تبریز و حومه	۹۲	۱۷۹۶۶	۷۱۵۹	۲۵۱۲۵
۲ اردبیل	۶۴	۷۶۸۵	۱۳۵۸	۹۰۴۳
۳ مراغه	۴۶	۵۸۶۲	۱۵۶۴	۷۴۲۶
۴ ارواق	۳۳	۴۶۱۸	۷۸۹	۴۴۰۷
۵ مرند	۴۵	۳۲۳۶	۵۶۵	۳۸۰۱
۶ ارسباران	۲۹	۳۱۰۹	۳۸۲	۴۴۹۱
۷ سراب	۲۰	۲۴۹۹	۱۳۴	۲۶۳۳
۸ میانه	۱۸	۲۰۷۸	۳۶۳	۲۴۴۱
۹ خلخال	۲۷	۱۶۷۱	۲۰۳	۱۸۷۴
۱۰ میاندوآب	۱۴	۱۴۹۸	۳۷۴	۹۸۷۲
۱۱ اسکو	۱۴	۱۵۹۲	۲۷۰	۱۸۶۲
۱۲ آستارا	۲۱	۱۲۱۸	۳۹۲	۱۶۱۰
۱۳ آذرشهر	۸	۹۳۶۰	۱۳۵	۱۴۹۵
۱۴ مشکین شهر	۱۷	۱۰۷۵	۸۰	۹۹۵۵
جمع	۴۳۵	۵۴۴۶۷	۱۳۷۶۸	۶۸۲۳۵

جدول مقایسه محصلین پسر و دختر در دبستانهای استان سوم

شماره	ایمانی شهرستانها	محصلین دختر	محصلین پسر	نسبت دخترها به پسرها	ملاحظات
۱	تهران	۷۱۵۹	۱۷۹۹۹	۴۰ درصد	
۲	آستارا	۳۹۲	۱۲۱۸	< ۳۳	
۳	مراغه	۱۵۶۴	۵۸۶۲	< ۲۶	
۴	میاندوآب	۳۷۴	۱۴۹۸	< ۲۵	
۵	ارونق	۷۸۹	۳۶۱۸	< ۲۱	
۶	اردبیل	۱۳۵۸	۷۶۸۵	< ۱۸	
۷	مرند	۵۶۵	۳۲۳۶	< ۱۷	
۸	میانه	۴۶۳	۲۰۷۸	< ۱۷	
۹	اسکو	۲۷۰	۱۵۹۲	< ۱۶	
۱۰	ارسباران	۳۸۲	۳۱۰۹	< ۱۲	
۱۱	خلخال	۲۰۳	۱۶۷۱	< ۱۲	
۱۲	آذرشهر	۱۳۵	۱۳۶۰	< ۹	
۱۳	مشگین شهر	۸۰	۱۰۷۵	< ۷	
۱۴	سراب	۱۳۴	۲۴۹۹	< ۵	

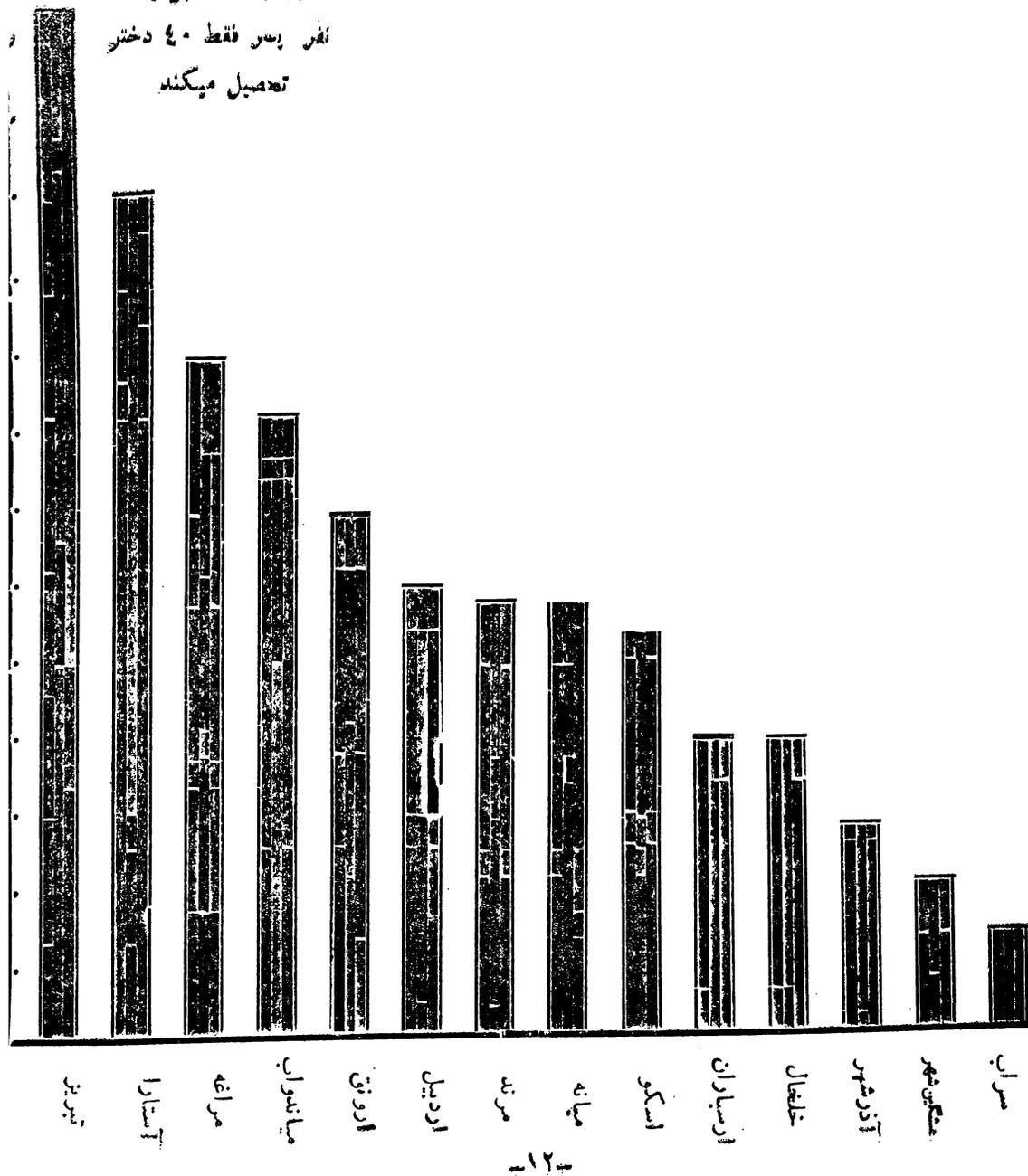
نمودار نسبت محصاین دختر و پسر در دبستانهای شهرستانهای استان سوم

در مقابل یکصد نفر محصل پسر چند نفر دختر تحصیل میکنند ؟

در تبریز در مقابل یکصد

نفر پسر فقط ۰۴ دختر

تحصیل میکنند

از جدول فوق مطالب زیر استخراج می شود :

۱- در کلیه شهرستانها بطوریکه لازمت به تحصیلات دختران توجه کافی نمیشود نه فقط در غیررستاهای و بعضی از شهرستانها بلکه در مرکز استان نیز تعداد محصولات دبستانها از چهل درصد بسیار اندک و در کلاسهای دبستان تحصیل میکنند بیشتر نیست و این رقم نشان از کمبود بودجه و امکانات آموزشی در این شهرستانها است.

۲- در بعضی شهرستانها و بخشها مانند آذرشهر و مشکین شهر و سراب تعداد دختران تحصیل کننده در دبستانها بحدی کم است که قابل ذکر نیست چنانچه در سراب در مقابل یکصد نفر محصل پسر فقط پنج نفر دختر تحصیل میکنند از اینجمله باید در این قبیل جاها توجه بیشتری به تحصیلات دختران از طرف ادارات فرهنگ محل مبذول گردد.

جدول مقایسه متوسط محصلین کلاسهای دبستانها در شهرستانهای استان سوم

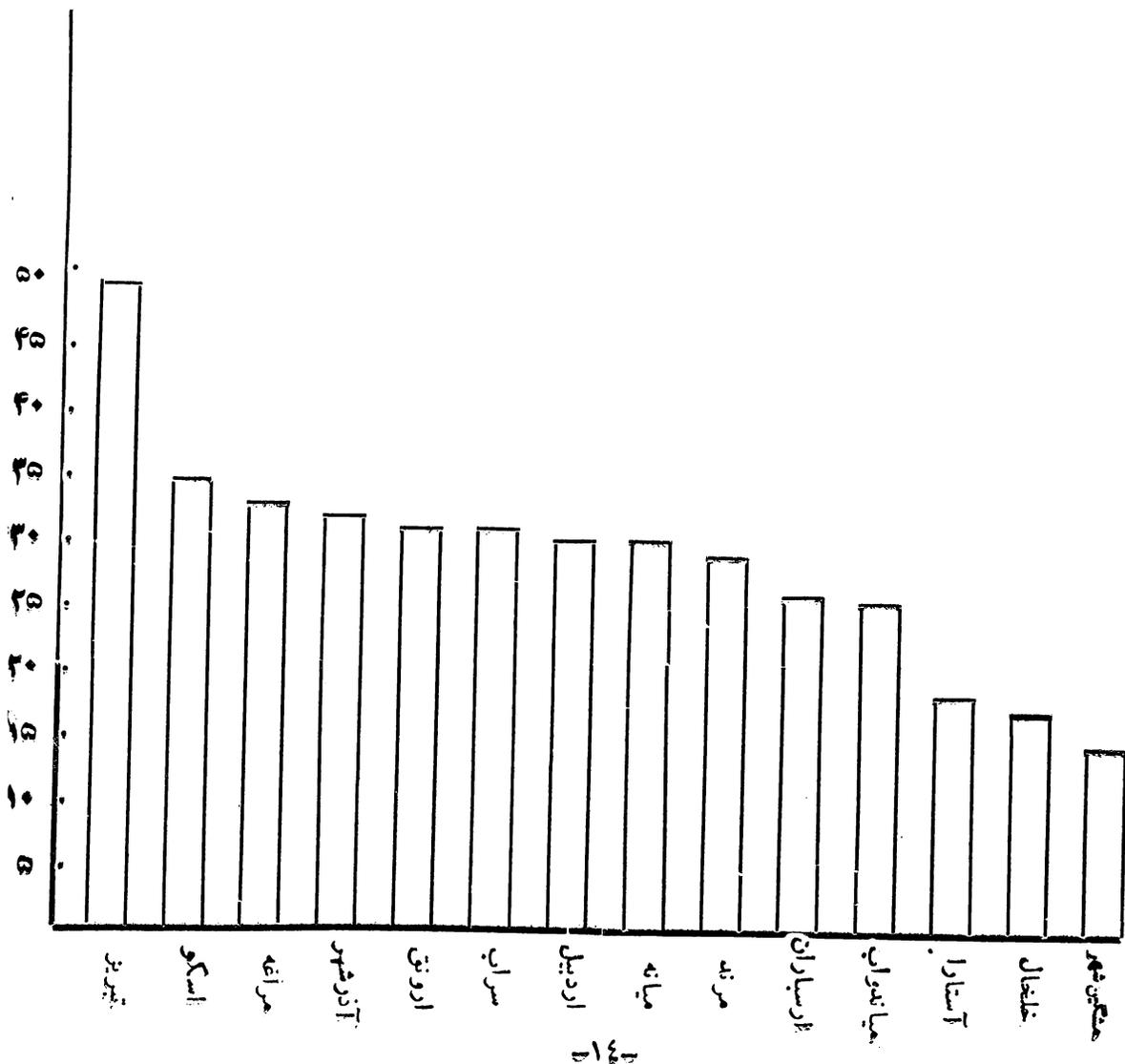
شماره	اسامی شهرستانها	مجموع محصلین پسر و دختر	تعداد کلاسهای دبستانها	حدمتوسط محصلین یک کلاس دبستان	ملاحظات
۱	تبریز	۲۵۱۲۵	۵۱۶	۴۹ نفر	
۲	اسکو	۱۸۶۲	۵۷	۳۴	
۳	مراغه	۷۴۲۶	۲۱۵	۳۳	
۴	آذرشهر	۱۴۹۵	۴۶	۳۲	
۵	ارونق	۴۴۰۷	۱۴۰	۳۱	
۶	سراب	۲۶۳۳	۸۵	۳۱	
۷	اردبیل	۹۰۴۳	۳۰۱	۳۰	
۸	میانه	۲۴۴۱	۸۱	۳۰	
۹	مرند	۳۸۰۱	۱۳۰	۲۹	
۱۰	ارسباران	۳۴۹۱	۱۳۶	۲۶	
۱۱	میاندوآب	۱۸۷۲	۷۰	۲۶	
۱۲	آستارا	۱۶۱۰	۸۶	۱۹	
۱۳	خلخال	۱۸۷۴	۱۰۲	۱۸	
۱۴	مشکین شهر	۱۱۵۵	۶۹	۱۶	

اوجه

۱- از جدول فوق پیداست که در شهر تبریز حد وسط محصلین يك کلاس دبستان که ۴۹ نفر میباشد برخلاف مقررات و آئین نامه ها و اصول فنی آموزش و پرورش خیلی زیاد است و از عمده یکنفر معلم برنیاید که تہلیم و تربیت در حدود پنجاه نفر کبودک را در یک کلاس عہدہ دار شدہ و ہر کدام را جداگانه تحت نظر خود قرار دہد از اینجہت باید در شهر تبریز وساعلی اندیشید کیہ محصلین کلاسیہای دبستان ہا کوہتر گردد .

۲- در شهر ہستانہا و بخشہای اسکوتہ مراغہ آذرشہر اروزن سراب اردبیل میانہ ہر مرند اورساران ہراندو آب نمدان محصلین يك کلاس کافی است .

نمودار مقایسہ حد متوسط محصلین يك کلاس دبستان در شهرستانہای استان سوم
 ہر سانتیمتر نمایندہ پنج نفر محصل است

۴ - در شهرستانها و بخشهای آستارا و خلخال و مشگین شهر تعداد محصلین يك كلاس خيلى كم

است و بايد با وسائل موجود نسبت بافزايش محصلين اقدام جدى بعمل آيد .

فصل سوم = ديپورتمانها

اول - شهر تبريز خلاصه آمار ديپرستانهای شهر تبريز

شماره محصلين	تعداد كلاس	تعداد ديپرستان	نوع ديپرستان
۲۲۰۶	۶۳	۵	ديپرستانهای پسرانه دولتي
۵۵۷	۱۴	۲	« دخترانه دولتي
۵۲۲	۱۹	۴	دانشسرا و هنرستان و مدارس حرفه‌اي
۱۴۵۰	۳۰	۹	ديپرستانهای پسرانه ملي
۴۲۱	۱۰	۱	« دخترانه ملي
۵۵۵۶	۱۳۵	۲۱	جمع

توجه :

- ۱- سه باب ديپرستانهای منوچهری-سالار-سردار که هر کدام فقط كلاس اول ديپرستان دارند جزء تعداد ديپرستانها محسوب نشده است ولي تعداد کلاسها و محصلين آنها جزء اين جدول محسوب شده است .
- ۲- از پنج باب ديپرستانهای دولتي پسرانه تبريز چهار باب ديپرستان کامل ويك باب دوره اول است . و از دو باب ديپرستانهای دخترانه دولتي نيريكي كامل است و ديگري فقط کلاسهای دوره اول دارد . کليه ديپرستانهای ملي پسرانه فقط کلاسهای دوره اول ديپرستانرا دارند .

جدول تعداد کلاسهای دبیرستانهای دولتی شهر تبریز

ردیف	اسامی مدارس	نوع مدارس	کلاس اول	کلاس دوم	کلاس سوم	کلاس چهارم	کلاس پنجم	کلاس ششم	مجموع کلاس
۱	دبیرستان فردوسی	دولتی پسرانه	۲	۴	۲	۴	۲	۲	۱۶
۲	« منصور	« «	۳	۳	۲	۳	۲	۱	۱۴
۳	« لقمان	« «	—	۹	۹	۲	۲	۱	۷
۴	« تربیت	« «	۲	۲	۹	۲	۲	۱	۱۰
۵	« رازی	« «	۳	۲	۱	—	—	—	۶
۶	« منوچهری	« «	۵	—	—	—	—	—	۵
۷	« سردار ملی	« «	۳	—	—	—	—	—	۳
۸	« سالار	« «	۲	—	—	—	—	—	۲
۹	« ایراندخت	« دخترانه	۲	۲	۱	۱	۱	—	۷
۱۰	« شاهدخت	« «	۳	۲	۱	—	—	—	۶
۱۱	دانشسرایمقدماتی پسران	« پسرانه	—	—	—	۲	۲	۱	۵
۱۲	« تربیت بدنی	« «	—	—	—	—	۱	—	۱
۱۳	هنرستان صنعتی	« «	۲	۱	۱	۱	۱	۱	۷
۱۴	دبیرستان حرفه پسران	« «	۹	۹	۱	—	—	—	۳
۱۵	« دختران	« دختران	۱	۹	۱	—	—	—	۳
	جمع		۲۹	۱۹	۱۲	۱۵	۱۳	۷	۹۵

جدول تعداد محصلین دبیرستانهای دولتی شهر تبریز

ردیف	اسامی مدارس	نوع مدارس	کلاس	کلاس	کلاس	کلاس	کلاس	جمع محصلین		
			اول	دوم	سوم	چهارم	پنجم	ششم	پسر	دختر
۱	دبیرستان فردوسی	دولتی پسرانه	۹۱۷	۱۰۰	۱۹۹	۲۱۰	۱۰۲	۱۴۹	۸۳۹	—
۲	« منصور »	« «	۱۲۶	۱۰۴	۷۶	۹۱۲	۹۳	۴۶	۵۵۷	—
۳	« لقمان »	« «	—	۳۹	۳۴	۸۱	۶۶	۲۷	۲۴۹	—
۴	« تربیت »	« «	۸۶	۷۶	۴۸	۸۲	۱۰۲	۴۹	۴۴۳	—
۵	« رازی »	« «	۱۴۲	۹۲	۳۱	—	—	—	۲۶۵	—
۶	« منوچهری »	« «	۱۷۱	—	—	—	—	—	۱۷۱	—
۷	« سردار ملی »	« «	۱۱۷	—	—	—	—	—	۱۱۷	—
۸	« سالار »	« «	۶۵	—	—	—	—	—	۶۵	—
۹	« ایران‌دخت »	« دخترانه »	۱۲۰	۶۳	۴۶	۵۶	۳۹	—	۲۲۴	۲۲۴
۱۰	« شاهدخت »	« «	۱۳۷	۶۴	۳۲	—	—	—	۲۳۳	۲۳۳
۱۱	دانشسرایمقدمه‌اتی	پسرانه	—	—	—	۶۲	۵۷	۶۲	۱۸۱	—
۱۲	دانشسرای تربیت بدنی	« «	—	—	—	—	۱۵	—	۱۵	—
۱۳	دبیرستان حرفه پسران	دولتی پسرانه	۳۵	۲۱	۱۶	—	—	—	۷۲	—
۱۴	« « دختران »	« دخترانه »	۳۳	۲۰	۲۴	—	—	—	۷۷	۷۷
۱۵	هنرستان صنعتی	« پسرانه »	۶۶	۳۸	۲۸	۱۸	۲۰	۷	۱۷۷	—
		جمع کل	۱۲۱۵	۶۵۹	۴۴۶	۶۲۱	۴۹۴	۳۵۰	۳۱۵۱	۶۳۴

توضیح : از ۱۸۱ نفر محصلین دانشسرای پسران ۶۲ نفر محصلین کلاس ۶ ریاضی میباشند که در دانشسرای مقدماتی دایر بوده بقیه عبارتند از محصلین دانشسرا .

جدول تعداد کلاسها و محصلین دبیرستانهای ملی شهر تبریز

شماره	اسامی مدارس	نوع مدارس	کلاس اول		کلاس دوم		کلاس سوم		کلاس چهارم		کلاس پنجم		کلاس ششم		جمع	
			کلاس	محصل	کلاس	محصل	کلاس	محصل	کلاس	محصل	کلاس	محصل	کلاس	محصل	دختر	پسر
۱	دبیرستان سندی پسرانه ملی	،،	۲	۱۵۴	۲	۱۱۱	۲	۹۴	-	-	-	-	-	-	۶	۳۵۸
۲	،، پرورش	،،	۱	۸۴	۱	۶۷	۱	۵۰	-	-	-	-	-	-	۳	۲۰۹
۳	،، رشديه	،،	۲	۱۰۶	۱	۶۹	۲	۹۳	-	-	-	-	-	۵	۲۶۸	
۴	،، خاقانی	،،	۱	۲۸	۱	۲۱	-	-	-	-	-	-	-	۲	۴۹	
۵	،، کمال	،،	۱	۵۷	۱	۲۴	۱	۱۸	-	-	-	-	-	۳	۹۹	
۶	،، فیوضات	،،	۱	۳۵	۱	۱۶	۱	۲۵	-	-	-	-	-	۳	۷۶	
۷	،، شمس	،،	۱	۷۴	۱	۵۷	۱	۳۳	-	-	-	-	-	۲	۳۶۴	
۸	،، مستودسعد	،،	۱	۲۴	۱	۱۹	۱	۲۸	-	-	-	-	-	۳	۱۷۱	
۹	،، تمدن	،،	۱	۴۶	۱	۱۸	-	-	-	-	-	-	-	۲	۶۴	
۱۰	،، پروین	دخترانه،،	۳	۱۶۱	۲	۱۰۱	۲	۵۳	۱	۴۷	۱	۳۶	۱	۲۳	۱۰	۴۲۹
	جمع		۱۴	۷۶۸	۱۲	۵۰۳	۱۱	۳۹۴	۹	۴۷	۹	۳۶	۹	۲۳	۴۰	۱۳۵۰
																۹۷۸۱

جدول مجموع کلاسها و محصلین دبیرستانهای ملی و دولتی تبریز

جمع کل	دبیرستانهای ملی				دبیرستانهای دولتی				کلاسها	
	دختران		پسران		دختران		پسران			
محصل	کلاس	محصل	کلاس	محصل	کلاس	محصل	کلاس	محصل	کلاس	
۱۹۸۴	۴۳	۱۶۱	۳	۶۰۷	۱۱	۲۹۰	۶	۹۲۵	۲۳	اول
۱۱۶۴	۳۱	۱۰۱	۲	۴۰۳	۱۰	۱۴۷	۵	۵۱۲	۱۴	دوم
۸۴۰	۲۳	۵۴	۴	۴۴۱	۹	۱۰۲	۴	۳۴۴	۹	سوم
۶۶۸	۱۶	۴۷	۱	-	-	۵۶	۱	۵۶۵	۱۴	چهارم
۵۳۰	۱۴	۳۶	۱	-	-	۴۹	۱	۴۵۵	۱۲	پنجم
۴۷۴	۸	۲۴	۱	-	-	-	-	۴۵۰	۷	ششم
۵۵۵۶	۱۴۵	۴۲۱	۱۰	۱۳۵۰	۳۰	۶۳۴	۱۶	۳۱۵۱	۷۹	جمع کل

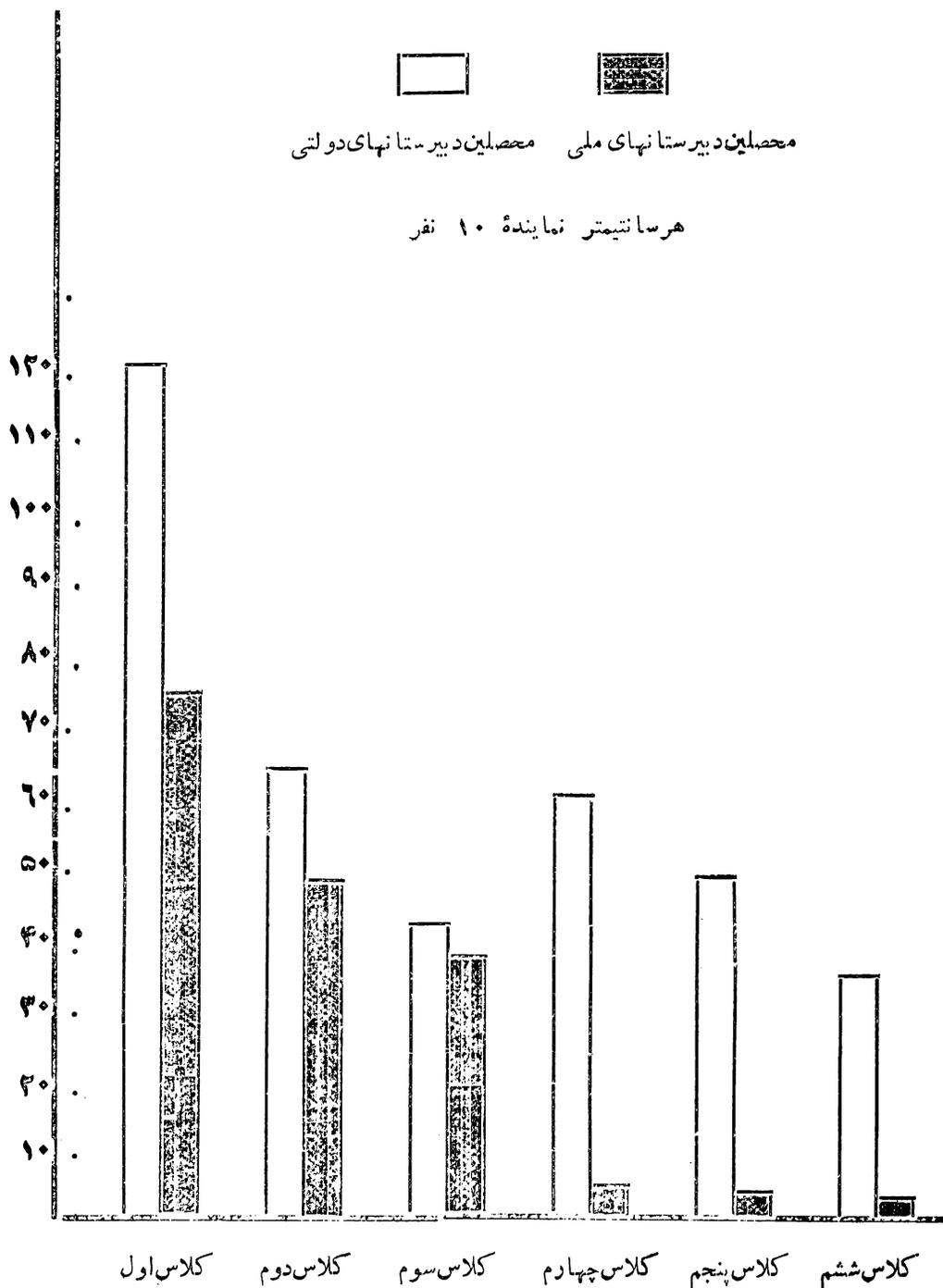
توجه :

۱ - دبیرستانهای ملی فقط کلاسهای دوره اول را دارد و کلاسهای دوره دوم مدارس ملی منحصرآ در دبیرستان پروین دایر است .

۲ - در کلاس سوم دبیرستان محصلین مدارس ملی و دولتی تقریباً بیک میزانست ولی در کلاس های دوم و اول دبیرستان محصلین مدارس دولتی بشتر از محصلین مدارس ملی میباشد

۳ - مجموع کلاسهای مدارس ملی کمی کمتر از نصف مجموع کلاسهای دبیرستانهای دولتی است همچنین محصلین دبیرستانهای ملی نیز در حدود نصف محصلین دبیرستانهای دولتی میباشد

نمودار مقایسه محصلین دبیرستانهای دولتی و ملی شهر تبریز

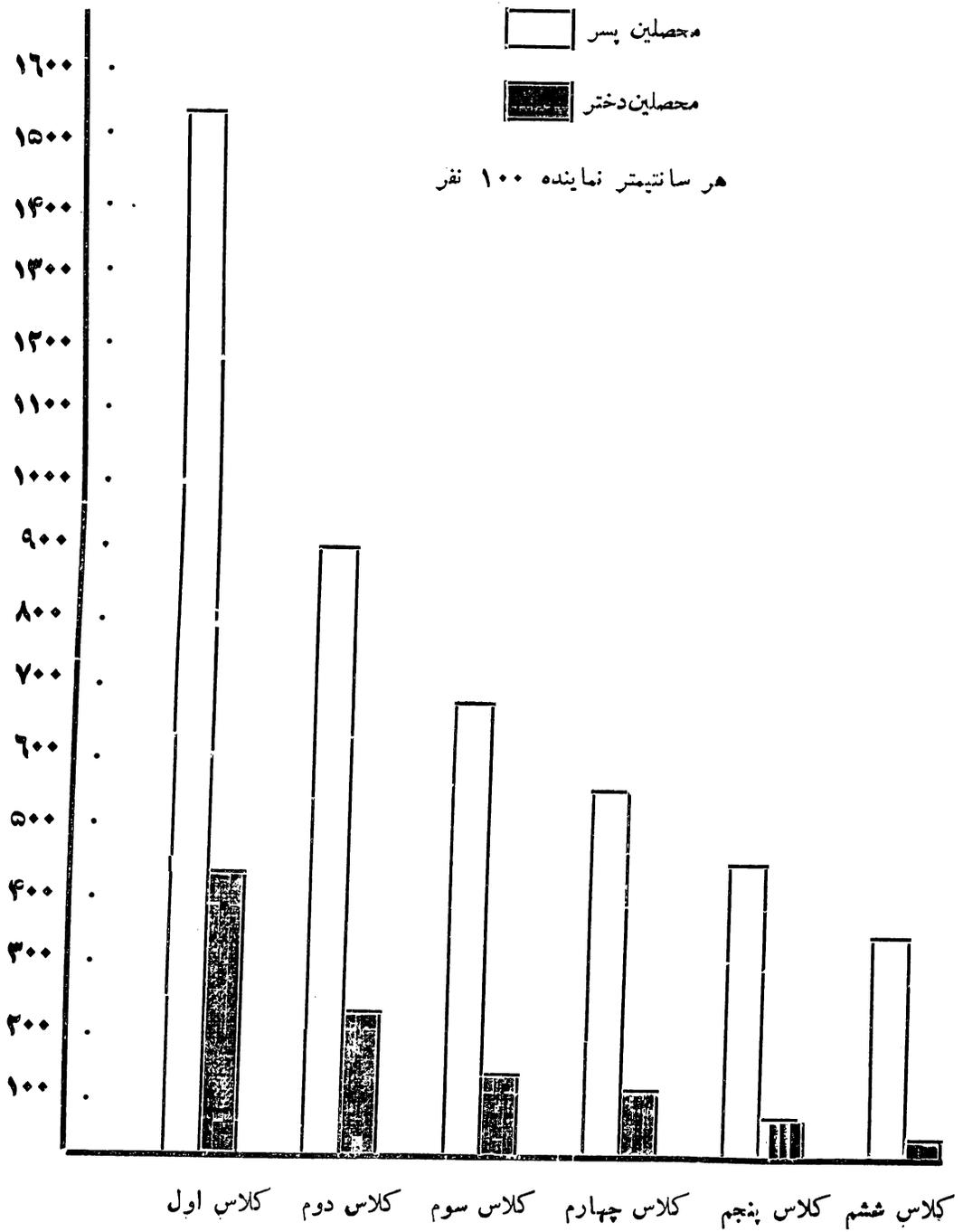
مقایسهٔ محصلین دبیرستانهای (دولتی و ملی) پسرانه و دخترانه شهر تبریز

ملاحظات	نسبت محصلین دختر به پسر	دبیرستانهای دخترانه		دبیرستانهای پسرانه		کلاسها
		محصل	کلاس	محصل	کلاس	
	۳۰ / - درصد	۴۵۱	۹	۱۵۳۲	۳۴	کلاس اول
	۲۷ / -	۲۴۸	۷	۹۱۴	۲۴	،، دوم
	۲۲ / -	۱۵۵	۵	۶۸۵	۱۸	،، سوم
	۱۸ / -	۱۰۳	۲	۵۶۵	۱۴	،، چهارم
	۱۶ / -	۷۵	۲	۴۵۵	۱۲	،، پنجم
	۶ / -	۲۳	۱	۳۵۰	۷	،، ششم

توجه :

بطوریکه از جدول فوق پیداست در کلاس اول دبیرستان های تبریز (دولتی و ملی) در مقابل یکصد نفر محصل سر فقط سی نفر دختر تحصیل میکنند و این نسبت بتدریج کمتر میشود بحدیکه در کلاس ششم دبیرستان در مقابل یکصد محصل پسر فقط ۶ نفر دختر مشغول تحصیلند از اینجا معلوم میشود دخترها به تعقیب تحصیلات خود و خاتمهٔ تحصیلات متوسطه علاقه ندارند .

نمودار هتایسه محصلین دبیرستانهای پسرانه و دخترانه شهر تبریز در سال تحصیلی ۳۲-۱۳۳۱

دوم دبیرستانهای شهرستان مهدی

جدول کلی محصلین و کلاسهای دبیرستانهای پسرانه شهرستانهای استان سوم

شهرستان	کلاس اول		کلاس دوم		کلاس سوم		کلاس چهارم		کلاس پنجم		کلاس ششم		جمع
	تعداد	محصل	تعداد	محصل	تعداد	محصل	تعداد	محصل	تعداد	محصل	تعداد	محصل	
تهران	۲۱	۵۳۲	۲۴	۹۱۴	۱۷۱	۶۷۶	۳۹	۵۶۵	۱۱۰۲	۴۵۵	۷	۳۵۰	۱۰۹۱
اردبیل	۶	۳۴۴	۳	۱۹۱	۲	۱۱۹	۲	۹۵	۱	۳۸	-	-	۷۹۶
نمین	۱	۲۴	۱	۵۹	۱	۹۰	-	-	-	-	-	-	۴۹
مراغه	۳	۲۹۳	۳	۲۵۰	۲	۸۷	۱	۶۹	۱	۲۴	-	-	۵۹۲
شاهین دژ	۱	۲۴	۱	۱۴	۱	۸۹	-	-	-	-	-	-	۵۵
یناب	۱	۴۱	۱	۸۱	۱	۱۱۱	-	-	-	-	-	-	۴۳
آستارا	۱	۴۶	۲	۸۵	۱	۴۲	۱	۲۷	-	-	-	-	۳۰۰
ارسباران	۱	۱۵۸	۲	۷۵	۲	۵۶	۱	۳۵	۱	۱۱۱	-	-	۳۳۵
ارونق	۱	۳۲	۱	۳۱	۱	۳۹	-	-	-	-	-	-	۲۰۹
خامنه	۱	۴۱	۱	۹۲	-	-	-	-	-	-	-	-	۲۶
آذرشهر	۱	۳۶	۱	۲۴	۱	۲۲	-	-	-	-	-	-	۸۲
اسکو	۱	۵۵	۱	۳۴	۱	۲۲	-	-	-	-	-	-	۱۱۱
خلخال	۱	۶۸	۱	۲۰	۱	۸۷	-	-	-	-	-	-	۱۰۰۱
سراب	۱	۵۶	۱	۳۹	۱	۳۹	-	-	-	-	-	-	۲۶۱
مرند	۱	۱۱۱	۱	۴۷	۱	۳۷	-	-	-	-	-	-	۱۹۵
علمدار	۱	۳۸	۱	۲۹	۱	۲۴	-	-	-	-	-	-	۱۱۵
میاندوآب	۱	۶۵	۱	۳۰	۱	۲۸	-	-	-	-	-	-	۱۲۳
میانه	۱	۱۳۴	۲	۷۰	۱	۴۹	-	-	-	-	-	-	۲۵۳
مشگین شهر	۱	۲۵	۱	۲۱	۱	۲۱	-	-	-	-	-	-	۶۷
جمع	۴۳	۳۱۶۹	۴۹	۱۸۰۰	۳۸	۱۱۴۲	۱۹	۷۸۳	۱۵	۵۲۸	۷	۳۵۰	۱۹۹۱

توجه :

از جدول فوق این مطالب بدست میآید :

۱ - در تمام شهرستانهای استان سوم ۴۴ باب دبیرستان پسرانه با ۱۹۹۱ کلاس وجود دارد

۲ - بجز از شهرستان های تبریز ، اردبیل ، مراغه ، ارسباران و آستارا که دوره دوم

دبیرستان در آن شهرستانها دایر گردیده است دبیرستانهای سایر شهرستانها و بخشها فقط کلاسهای دوره اول را دارد .

۳ - کلاس ششم انحصاراً در شهر تبریز دایر است .

۴ - در تمام نقاط استان سوم تعداد دبیرستانها و محصلین شهر تبریز از همه نقاط دیگر بیشتر

و محصلین مشکین شهر از تمام نقاط دیگر (در بین شهرستانها) کمتر است

جدول محصلین و کلاسهای دبیرستانهای دخترانه استان سوم

شهرستان	کلاس اول		کلاس دوم		کلاس سوم		کلاس چهارم		کلاس پنجم		کلاس ششم		جمع
	تعداد کلاس	محصل											
دبیرستانهای دخترانه تبریز	۴	۹	۷	۴۴۸	۵	۱۵۵	۲	۱۰۴	۲	۷۵	۱	۴۳	۱۰۵۵
اردبیل	۱	۱	۱	۱۵	۱	۱۴	۱	۱۱	-	-	-	-	۸۵
مراغه	۱	۲	۱	۲۲	۱	۱۷	-	-	-	-	-	-	۹۹
آستارا	۱	۱	۱	۴۶	۱	۱۴	-	-	-	-	-	-	۵۸
جمع	۷	۱۴	۱۰	۵۹۳	۸	۱۹۸	۴	۱۱۴	۴	۷۵	۱	۴۳	۱۴۹۷

توجه :

از این جدول مطالب زیر بدست میآید :

۱ - در تمام شهرستانهای استان سوم دوره دوم دبیرستانهای دخترانه پس از تبریز فقط

یک کلاس چهارم دبیرستان در اردبیل دایر میباشد .

۴- در بین تمام شهرستانهای استانسوم دبیرستان دخترانه دروه اول هم پس از تبریز و ردبیل فقط در شهرستانهای مراغه و آستارا وجود دارد و در سایر شهرستانها و بخشها دختران پس از اتمام تحصیلات ابتدائی ترك تحصیل مینمایند .

جدول مقایسهٔ حاصلین دبیرستانها (پسر و دختر) در شهرستانهای مختلف استان سوم

شماره	شهرستان یا بخش	شماره محصلین			نسبت بهر صد نفر پسر چند نفر دختر هست
		مجموع	دختر	پسر	
۱	تبریز	۴۵۰۱	۱۰۵۵	۵۵۵۶	۲۳
۲	آستارا	۴۰۰	۵۸	۴۵۸	۱۹
۳	مراغه	۵۹۴	۹۹	۶۹۱	۱۴
۴	اردبیل	۷۹۶	۸۵	۸۸۱	۱۰
۵	ارسباران	۴۴۵	-	۴۴۵	۰
۶	میانه	۴۵۴	-	۴۵۴	۰
۷	مرند	۱۹۵	-	۱۹۵	۰
۸	سراب	۱۲۶	-	۱۲۶	۰
۹	میاندو آب	۱۲۴	-	۱۲۴	۰
۱۰	اسکو	۱۱۱	-	۱۱۱	۰
۱۱	خلخال	۱۰۵	-	۱۰۵	۰
۱۲	ارونق	۱۰۲	-	۱۰۲	۰
۱۳	علمدار	۹۱	-	۹۱	۰
۱۴	آذرشهر	۸۲	-	۸۲	۰
۱۵	مشگین شهر	۶۷	-	۶۷	۰
۱۶	شاهین دژ	۵۵	-	۵۵	۰
۱۷	نمین	۴۹	-	۴۹	۰
۱۸	بناب	۴۳	-	۴۳	۰
۱۹	خامنه	۲۶	-	۲۶	۰
	جمع	۷۹۵۲	۱۲۹۷	۹۲۴۹	۱۶

توجه : بطوری که از جدول فوق معلوم میشود در شهر تبریز در مقابل یکصد و محصل پسر فقط ۲۳ نفر دختر تحصیل میکنند و این نسبت در شهرستان‌های آستارا و مراغه و اردبیل به ترتیب به ۱۰ و ۱۶ و ۱۹ میرسد و متأسفانه در سایر شهرستانهای آذربایجان از تحصیلات دختران در دبیرستان ها اثری نیست .

فصل چهارم - مدارس حرفه‌ای

مقدمه - بطوریکه در صفحات ۴۱ و ۴۲ نشریه شماره دو فرهنگ آذربایجان نوشته شده دو سال قبل برنامه جامعی جهت ازدیاد مدارس حرفه‌ای در تبریز و سایر شهرستانهای آذربایجان تنظیم گردیده بود که متأسفانه بعلت وضع بحرانی بودجه کشور عملی نمودن آن میسر نگردید با وجود این چون اینجانب اطمینان قطعی دارم که برای اصلاح وضع کشور چاره منحصر بپفرد ازدیاد مدارس حرفه‌ای در شهرها و مدارس روستائی در بخشها و دهستانها میباشد تا جوانان از هجوم بدبیرستانها و پس از خاتمه آن توجه بپیدا کردن شغل اداری منصرف گردند لذا تا حدیکه مقدور بود به توسعه مدارس حرفه‌ای اقدام شده است که زیلا باستحضار خوانندگان محترم میرسد :

تکمیل ساختمان هنرستان صنعتی تبریز

ساختمان هنرستان تبریز از سال ۱۳۲۶ شروع و پس از صرف مبالغی بعلت نبودن اعتبار متوقف گردیده بود در اواخر سال ۱۳۳۱ مبلغ پانصد هزار ریال از اعتبارات سازمان برنامه جهت تکمیل یک قسمت از ساختمان هنرستان دریافت و در اواخر سال مزبور ساختمان عمارت چهار طبقه از ساختمان هنرستان تکمیل و هنرستان صنعتی بمحل جدید منتقل گردید و باین ترتیب در سال تحصیلی آینده توسعه کاملی در امور هنرستان پدید خواهد شد .

آمار محصلین هنرستان صنعتی تبریز بقرار زیر است

کلاس اول	کلاس دوم	کلاس سوم	کلاس چهارم	کلاس پنجم	کلاس ششم جمع
۴۲	۲۶	۲۴	۱۳	۲۰	۷
۲۴	۱۲	۴	۵	-	-
۶۶	۳۸	۲۸	۱۸	۲۰	۷

درسال جاری مجدد از طرف سازمان برنامه مبلغ هفتصد و پنجاه هزار ریال جهت تکمیل سرسرای ورودی و آزمایشگاه و تالار سخنرانی ساختمان هنرستان اعتبار تامین و حواله گردیده و فعلا به جدیت تمام مشغول تکمیل ساختمان آن قسمت از هنرستان میباشند با این ترتیب در مدت یکی دو سال ساختمان منظم هنرسان صنعتی تبریز تکمیل و مرکز مدارس صنعتی استان آذربایجان خواهد گردید

دبیرستان حرفه ای پسران شهر تبریز

این دبیرستان در سال ۱۳۲۹ تاسیس و به علاوه کلاس دارد اولین دسته از محصلین آنها در خرداد سال جاری فارغ التحصیل شده اند فعلا این دبیرستان فقط يك شعبه مکانیک اتومبیل و رانندگی دارد و آمار آن بقرار زیر میباشد

کلاس اول	کلاس دوم	کلاس سوم	مجموع محصلین
۳۵	۲۱	۱۶	۷۲

این دبیرستان از اول سال جاری بمحل هنرستان صنعتی منتقل گردیده و در نظر است در مهر ماه بتعداد شعب آن افزوده شود.

دبیرستان حرفه ای دختران تبریز

در این دبیرستان فعلا ۷۷ نفر درسه کلاس مشغول فرا گرفتن فنون طباطخی - خیاطی اتوکشی و خانه داری میباشند در نظر است از محل اعتبارات اداره کمکهای فنی آمریکا این دبیرستان تکمیل گردد و آمار محصلین آن بقرار زیر میباشد:

کلاس اول	کلاس دوم	کلاس سوم	مجموع محصلین
۴۳	۴۰	۲۴	۷۷

مقایسه محصلین مدارس حرفه ای و صنعتی بادبیرستانها

بطوریکه مذکور شد در هنرستان صنعتی و دبیرستان حرفه ای پسران و دختران تبریز تعداد ۳۴۶ نفر در سال تحصیلی ۳۲-۱۳۳۹ مشغول تحصیل بوده اند اگر این تعداد را با مجموع ۵۴۷۲ نفر محصلین دبیرستانهای دولتی و ملی (دختر و پسر) شهر تبریز مقایسه نمایم معلوم میشود فقط شش درصد محصلین دبیرستانها در مدارس حرفه ای و صنعتی مشغول تحصیلند و بقیه ۹۴ درصد آن در دبیرستانها. از همین جا نقص دستگاه تربیتی ما بخوبی معلوم میشود. نقصی که ما را سوی آتیة تاریکی سوق میدهد!

فصل پنجم = مقایسه مجموع محصلین و مدارس شهرستانها

جدول جمع کل مدارس دولتی و ملی و محصلین (کودکستان - دبستان - دبیرستان - مدارس حرفه ای) شهرستانها و بخشهای استان سوم

شماره	اسامی شهرستانها و بخشها	جمع کل مدارس	مجموع محصلین (پسر و دختر)			ملاحظات
			کودکستان	دبستان	دبیرستان	
۱	شهرستان تبریز	۹۰۹	۲۹۷	۲۵۱۲۵	۵۵۵۶	۳۰۹۷۸
۲	« اردبیل	۶۸	-	۹۰۴۳	۹۴۰	۹۹۷۳
۳	« مراغه	۵۹	۲۱	۷۴۲۶	۷۸۹	۸۲۳۶
۴	بخش اروفق	۳۵	-	۴۴۰۷	۱۲۸	۴۵۴۵
۵	شهرستان مرند	۳۷	-	۴۸۰۹	۲۸۶	۴۰۸۷
۶	« ارسباران	۳۰	-	۴۴۹۱	۳۳۵	۳۸۲۶
۷	« سراب	۲۹	-	۲۶۴۳	۱۴۶	۲۷۵۹
۸	« میانه	۱۹	-	۲۴۴۱	۲۵۳	۲۶۹۴
۹	بخش میاندوآب	۱۵	-	۹۸۷۲	۹۲۳	۹۹۹۵
۱۰	شهرستان خلخال	۲۸	-	۹۸۷۴	۱۰۵	۹۹۷۹
۱۱	بخش اسکو	۹۲	-	۱۸۶۳	۱۱۱	۱۹۷۳
۱۲	« آستارا	۲۲	-	۱۶۱۰	۴۵۸	۹۹۶۸
۱۳	« آذرشهر	۹	-	۹۴۹۵	۸۲	۱۵۷۷
۱۴	شهرستان مشگین شهر	۱۸	-	۹۹۵۵	۵۸	۱۲۱۳
	جمع کل	۴۷۴	۳۱۸	۶۸۴۴۵	۹۲۴۰	۷۷۷۹۳

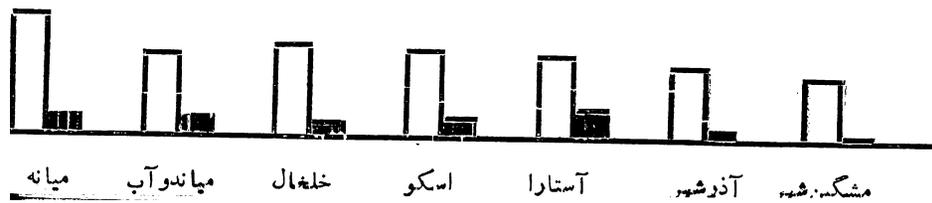
نمودار نسبت کاپه محصلین مدارس (دختر)

در سال ۱۳۸۵

دختر

هر سانتیمتر نم

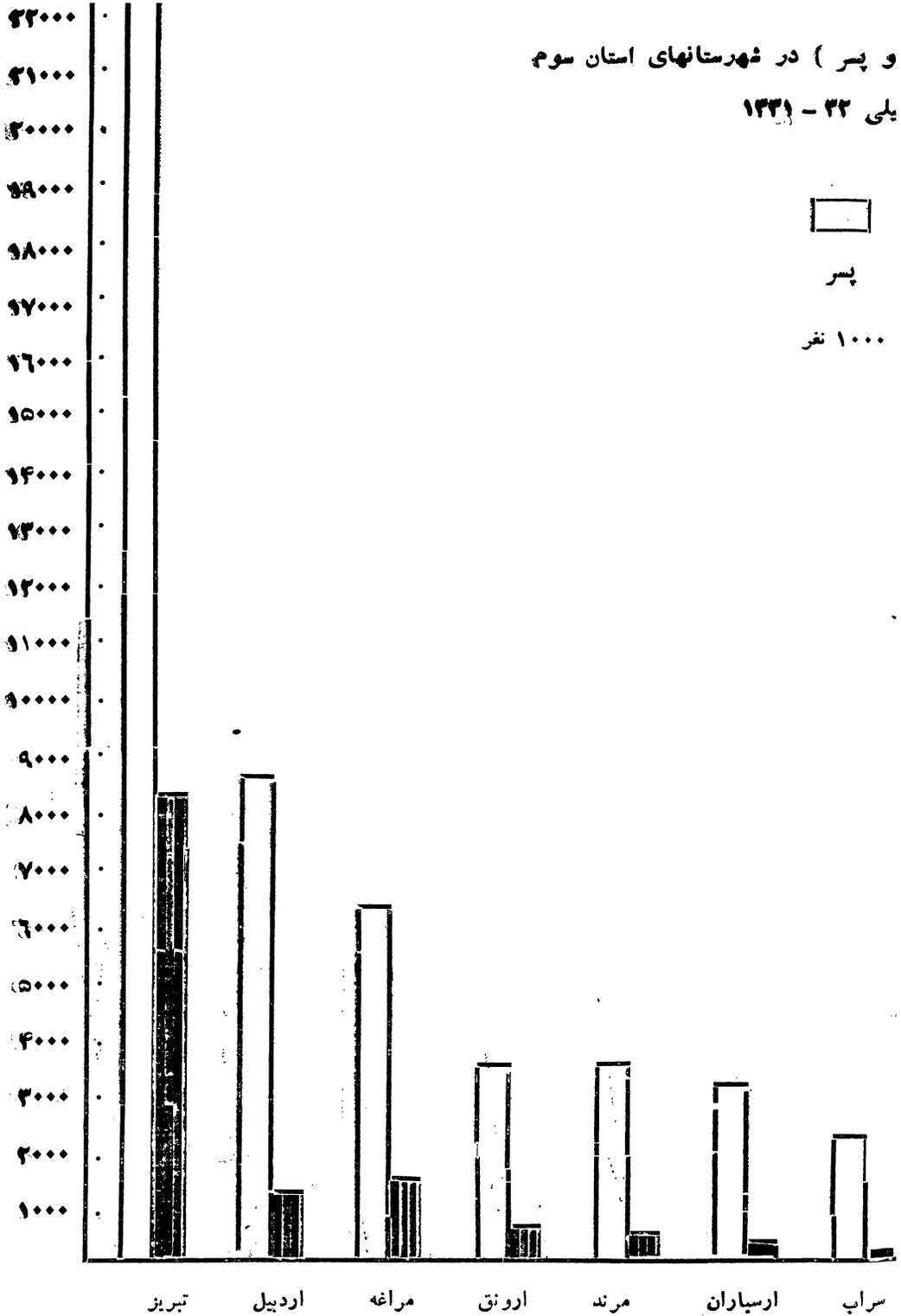
و پسر (در شهرستانهای استان سوم

یلی ۳۲ - ۱۳۳۱

پسر

۱۰۰۰ نفر

جدول مقایسه کلیه محصلین و محصلات (کودکان دبستان - دبیرستان و مدارس حرفه‌ای)

در شهرستانها و بخشهای استان سوم

ردیف	اسامی شهرستانها و بخشها	مجموع محصلین پسر	مجموع محصلین دختر	نسبت محصلین دختر به پسر
۱	شهرستان تبریز	۲۲۶۳۵ نفر	۸۳۴۳ نفر	۳۶/۸ درصد
۲	آستارا	« ۱۵۱۸	< ۴۵۰	۲۹/۶ درصد
۳	مراغه	« ۶۵۸۸	< ۱۶۶۸	« ۲۵/۳
۴	میاندوآب	« ۱۶۲۱	< ۳۷۴	« ۲۳/-
۵	ارونق	« ۳۷۴۶	< ۷۸۹	« ۲۱/-
۶	اردبیل	« ۸۵۳۰	< ۱۴۴۳	« ۱۶/۹
۷	اسکو	« ۱۷۰۴	« ۲۷۰	« ۱۵/۷
۸	میانه	« ۲۳۴۱	« ۳۶۳	« ۱۵/۵
۹	خلخال	« ۹۷۷۶	« ۲۰۳	« ۱۱/۴
۱۰	ارسباران	« ۳۴۴۴	« ۳۸۲	« ۱۱/-
۱۱	آذرشهر	« ۱۴۴۲	« ۱۴۵	« ۹/۴
۱۲	مرند	« ۴۵۲۲	« ۵۶۵	« ۸/۱
۱۳	مشگین شهر	« ۱۱۴۳	« ۸۰	« ۷/-
۱۴	سراب	« ۲۶۲۵	« ۱۳۴	« ۵/۱
	جمع	۶۲۶۱۴ نفر	۱۵۱۹۹ نفر	۲۷/۴ درصد

فصل ششم = بودجه و آمار کارمندان فرهنگ

میزان کل بودجه استخدامی و هزینه سالیانه شهرستانها و بخشهای فرهنگ استان سوم

شماره	اسامی شهرستانها و بخشها	مبلغ کل بودجه سالیانه بریال	ملاحظات
۱	شهرستان تبریز	۳۴۸۴۱۲۴۰	بودجه هنرستان جزء بودجه تبریز منظور شده
۲	« اردبیل	۷۳۵۹۹۶۰	
۳	« مراغه	۷۰۱۵۷۶۰	بودجه بخشهای شاهین دژ و بناب و تکاب جزء مراغه حساب شده
۴	« ارسباران	۳۶۴۷۹۴۰	
۵	« مرند	۲۸۰۲۸۷۰	
۶	بخش آستارا	۲۷۹۳۴۰۰	
۷	شهرستان میانه	۲۷۵۸۲۴۰	
۸	بخش ارونق	۲۶۵۱۶۸۰	
۹	شهرستان سراب	۱۸۱۰۱۶۰	بودجه آموزشگاه روستائی سراب جزء فرهنگ سراب منظور شده
۱۰	بخش مهندو آب	۱۶۶۹۹۰۰	
۱۱	شهرستان خلخال	۱۶۵۹۷۷۰	
۱۲	بخش اسکو	۱۵۹۱۶۹۰	
۱۳	« آذرشهر	۱۵۴۹۵۹۰	
۱۴	شهرستان مشکین شهر	۱۴۹۱۶۰۰	
	مجموع	۷۳۶۴۳۵۲۰	

آمار مجموع کارمندان فرهنگ استان سوم در سال تحصیلی ۳۲-۱۳۳۱

ردیف	نام حوزه فرهنگی	پایه اداری دبیری	آموزگاری	کمک آموزگاری	پیمانی	پزشکی و پزشکیاری	خدمتگذار	مجموع
۱	شهرستان تبریز	۱۴۲	۴۷۶	۹۹۶	۲۰۵	۶	۲۵۲	۱۲۷۷
۲	،، مراغه	۱۱	۵۸	۵۰	۲۲۰	۹	۱۰۴	۴۵۷
۳	،، اردبیل	۲۱	۵۶	۷۳	۱۷۵	۱	۹۹	۴۴۲
۴	بخش ارونق	۱	۳۲	۲۰	۱۹۲	-	۵۲	۲۱۷
۵	شهرستان مرند	۵	۳۷	۲۹	۹۰۱	-	۴۵	۲۹۲
۶	،، ارسباران	۴	۴۳	۹۷	۷۷	-	۴۶	۹۸۸
۷	،، میانه	۳	۲۰	۹	۸۸	-	۴۰	۹۶۲
۸	بخش آستارا	۴	۳۰	۹۷	۵۸	۹	۴۱	۱۵۷
۹	شهرستان سراب	۳	۲۰	۲	۸۴	-	۳۰	۹۳۹
۱۰	،، خلخال	۳	۹۸	۹	۶۳	-	۲۴	۱۱۹
۱۱	بخش اسکو	۴	۲۱	۱۴	۵۳	-	۲۵	۹۱۸
۱۲	شهرستان مشگین شهر	۲	۱۷	۵	۶۶	-	۲۶	۱۱۶
۱۳	بخش میاندوآب	۲	۲۳	۱۱	۵۰	-	۲۸	۹۱۶
۱۴	،، آذرشهر	۶	۲۰	۱۶	۴۹	-	۲۹	۹۰۵
	مجموع	۲۱۹	۱۲۸	۳۸۰	۱۳۹۳	۹	۸۴۳	۳۸۲۵

تبصره ۵

۱- تعداد کارمندان هنرستان تبریز نیز جزء کارمندان تبریز حساب شده

۲- در تبریز يك نفر دون پایه، جزء پایه های اداری و در سراب دونفر روزمزد، جزء پیمانیها

محسوب گردیده است.

۳- کارمندان آموزشگاه روستائی سراب جزء فرهنگ سراب محاسبه شده

جدول مقایسه بودجه سالیانه هر شهرستان بامحصلین آنها

شماره	اسامی شهرستانها	بودجه کل سالیانه بریال	مجموع محصلین کودکستان و دبستان و دبیرستان	سالیانه چندریال خرج بیکنفر محصل میرسد	ملاحظات
۱	بخش ارونق	۲۶۵۱۶۸۰	۴۵۳۵	۵۸۴	
۲	شهرستان سراب	۱۸۱۰۱۶۰	۲۷۵۹	۶۵۵	
۳	« مرند	۲۸۰۲۸۷۰	۴۰۸۷	۶۸۵	
۴	« اردبیل	۷۳۵۹۹۶۰	۹۹۷۳	۷۳۵	
۵	بخش اسکو	۱۵۹۱۶۱۰	۱۹۷۳	۸۰۶	
۶	« میاندوآب	۱۶۶۹۹۰۰	۱۹۹۷	۸۳۷	
۷	شهرستان خلخال	۱۶۵۹۷۷۰	۱۹۷۹	۸۳۸	
۸	« مراغه	۷۰۱۵۷۶۰	۸۲۳۶	۸۵۱	
۹	« ارسباران	۳۶۴۷۹۴۰	۳۸۲۶	۹۵۳	
۱۰	بخش آذرشهر	۱۵۴۹۵۹۰	۱۵۷۷	۹۸۲	
۱۱	شهرستان میانه	۲۷۵۸۲۴۰	۲۶۹۴	۱۰۲۳	
۱۲	« تبریز	۳۴۸۴۱۲۴۰	۳۰۹۷۸	۱۲۴	
۱۳	« مشکین شهر	۱۴۹۱۶۰۰	۱۲۱۳	۱۲۴۹	
۱۴	بخش آستارا	۲۷۹۳۲۰۰	۱۹۶۸	۱۴۱۹	

توجه :

از جدول فوق مطالب زیر بدست میآید

۱ - در شهرستانهای استانسوم از اعتبارات موجود بیک طرز استفاده نمیشود بطوریکه

میزان حداقل و اکثر هزینه بیکنفر محصل در بخش ارونق ۵۸۴ ریال و در بخش آستارا

۱۴۱۹ ریال است یعنی دوآستارا دو برابر و نیم ارونق اعتبار بهصرف میبرد تا بیکنفر محصل

در مدت یکسال دزمدرسه تحصیل نماید و رفع این اختلاف فاحش باید مورد توجه قرار گیرد ،
۲ - در درجه اول در بخش ارونق و سپس در شهرستان های سراب ، مرند ، اردبیل از
بودجه فرهنگ حداکثر استفاده میشود و این خود علاقمندی متصدیان فرهنگ نقاط مزبور را
واضح میکند .

۳ - در بخش آستارا در درجه اول و سپس در شهرستان های مشگین شهر و میانه بودجه
فرهنگ در محل خود مصرف نمیشود و باید متصدیان ادارات مزبور توجه نمایند ، بودجه فعلی
بدون اینکه احتیاجی با استخدام آموزگار جدید باشد تعداد محصلین مدارس را بیشتر نمایند و با
کارمندان فعلی مدارس جدیدی افتتاح کنند .

۴ - در شهرستان تبریز سالیانه ۱۱۲۴ ریال بمصرف تحصیل یکنفر محصل میرسد
باید توجه داشت در تبریز قسمت عمده این مبلغ بمصرف تعلیمات متوسطه (که در شهرستان های دیگر
کمتر وجود دارد) و تعلیمات حرفه ای و صنعتی میرسد بدین معنی مبلغی که صرف افتتاح یک باب دبیرستان
باید بشود دوسه برابر مبلغی است که برای افتتاح یک باب دبستان لازمست در صورتیکه تعداد
محصلین هر دو موسسه مساوی باشد .

فصل هفتم - امتحانات نهائی

نتیجہ امتحانات نهائی خرداد و شهریور ۱۳۳۲ شهرستان تبریز

(قسمت محصلین رسمی مدارس)

ردیف	دوره امتحانی			داوطلب			قبولی			مردود		
	شماره	نام	تعداد	مجموع	پسر	دختر	مجموع	پسر	دختر	مجموع	پسر	دختر
۱	ششم طبیعی	۲۲	۲۶۶	۲۴۴	۱۹۸	۱۳۰	۹	۱۴۷	۱۳۶			
۲	« ادبی	—	۳۴	۳۴	۲۹	۴۱	—	۱۳	۱۳			
۳	« ریاضی	—	۶۵	۶۵	۴۶	۴۶	—	۱۹	۱۹			
۴	پنجساله متوسطه	۶۷	۳۹۵	۳۲۸	۱۶۰	۹۸۷	۴۰	۱۶۸	۲۰۸			
۵	دانشسرای تربیت بدنی	—	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	—	—	—			
۶	« مقدماتی	—	۵۸	۵۸	۵۶	۵۶	—	۲	۲			
۷	هنرستان صنعتی	—	۷	۷	۷	۷	—	—	—			
۸	سوم متوسطه	۱۳۰	۷۷۱	۶۴۱	۳۹۵	۴۸۷	۴۷	۲۴۶	۲۸۳			
۹	ششم ابتدائی	۵۹۷	۱۸۶۵	۲۴۶۲	۱۶۴۴	۲۱۷۶	۶۳	۲۲۳	۲۸۶			
	جمع کل	۸۱۶	۴۰۷۳	۳۲۵۷	۶۶۶	۳۱۲۶	۲۴۶۰	۷۹۸	۹۴۷			

نتیجه امتحانات نهایی خرداد و شهریور ۱۳۴۲ شهرستان تبریز

(قسمت داوطلبان متفرقه)

ردیف	دوره امتحانی	داوطلب			قبولی			مردود		
		مجموع	پسر	دختر	مجموع	پسر	دختر	مجموع	پسر	دختر
۱	ششم طبیعی	۷۳	۷۱	۲	۱۰	۱۰	—	۶۳	۶۱	۲
۲	« ادبی	۱۹۵	۱۷۷	۱۸	۴۸	۴۶	۲	۱۴۷	۱۳۱	۱۶
۳	« ریاضی	۱۴	۱۴	—	۷	۷	—	۷	۷	—
۴	پنجساله متوسطه	۲۶۷	۲۵۹	۱۶	۴۹	۴۷	۲	۲۱۸	۲۰۴	۱۴
۵	دانشسرای مقدماتی	۳۵	۲۳	۱۲	۲۱	۱۷	۴	۱۴	۶	۸
۶	« تربیت بدنی	۱	۱	—	۱	۱	—	—	—	—
۷	هنرستان صنعتی	—	—	—	—	—	—	—	—	—
۸	سوم متوسطه	۵۵۴	۵۰۲	۵۲	۱۶۱	۱۵۷	۴	۳۹۳	۳۴۵	۴۸
۹	ششم ابتدائی	۳۹۴	۳۶۶	۲۸	۲۹۸	۲۰۲	۱۶	۱۷۶	۱۶۴	۱۲
۱۰	جمع کل	۱۵۳۳	۱۴۰۵	۱۲۸	۴۸۷	۴۸۷	۲۸	۱۰۱۸	۹۹۸	۱۰۰

نتیجه کلی امتحانات نهائی محصلین مدارس و متفرقه شهرستان تبریز در

خرداد و شهریور ۱۳۳۲

ردیف	دوره امتحانی			داوطلب			قبولی			مردود		
	مجموع	پسر	دختر	مجموع	پسر	دختر	مجموع	پسر	دختر	مجموع	پسر	دختر
۱	۲۴	۳۱۵	۳۳۹	۱۲	۱۲۸	۱۴۰	۹۱	۱۸۸	۱۹۹			
۲	۱۸	۴۱۱	۲۲۹	۲	۶۷	۶۹	۱۶	۱۴۴	۱۶۰			
۳	—	۷۹	۷۹	—	۵۳	۵۳	—	۲۶	۲۶			
۴	۸۳	۵۷۹	۶۶۲	۲۹	۲۰۷	۲۳۶	۵۴	۴۷۲	۲۲۶			
۵	۱۲	۸۱	۹۳	۴	۷۳	۷۷	۸	۸	۱۶			
۶	—	۱۶	۱۶	—	۱۶	۱۶	—	—	—			
۷	—	۷	۷	—	۷	۷	—	—	—			
۸	۱۸۲	۱۱۴۳	۱۳۲۵	۹۷	۵۵۲	۶۴۹	۸۵	۵۹۱	۶۷۶			
۹	۶۲۵	۲۲۳۹	۲۸۵۶	۵۰۰	۱۸۴۴	۲۳۹۴	۷۵	۳۸۷	۴۶۲			
۱۰	۹۴۴	۴۶۶۴	۵۶۰۶	۶۹۴	۲۹۴۷	۳۶۴۱	۲۴۹	۱۷۱۶	۱۹۶۰			

نتیجه امتحانات نهائی خردادو شهریور ۱۳۳۳ شهرستانهای استانسوم

ردیف	فرهنگهای تابعه	دوره امتحانی	داوطلب			قبولی			مردود		
			مجموع	پسر	دختر	مجموع	پسر	دختر	مجموع	پسر	دختر
۱	فرهنگ اردبیل	پنجساله متوسطه	۸۱	۸۱	-	۲۰	۲۰	-	۶۱	۶۱	-
۲	« « «	« ۳	۹۵	۹۵	-	۳۱	۳۱	-	۶۴	۶۴	-
۳	« ارسباران	پنجساله «	۱۱	۱۱	-	۵	۵	-	۶	۶	-
۴	« « «	« ۳	۹	۹	-	۱	۱	-	۸	۸	-
۵	« « «	۶ ابتدائی	۱۹۳	۲۰۹	۱۶	۱۰۰	۱۱۶	-	۹۲	۹۲	-
۶	« مراغه	پنجساله متوسطه	۲۵	۲۷	-	۴	۴	۲	۲۳	۲۱	۲
۷	« « «	۳ متوسطه	۱۹	۱۹	-	۳	۳	-	۱۶	۱۶	-
۸	« « «	۶ ابتدائی	۴۷۲	۵۳۴	۵۱	۲۹۳	۳۴۴	۱۱	۱۹۰	۱۷۹	۱۱
۹	« آستارا	« «	۱۵۲	۱۷۳	۱۸	۱۰۰	۱۱۸	۳	۵۵	۵۳	۳
۱۰	« ارونق	« «	۲۰۲	۲۲۰	۱۵	۱۵۱	۱۶۶	۳	۵۴	۵۱	۳
۱۱	« اسکو	« «	۱۰۱	۱۱۹	۱۶	۷۹	۹۵	۲	۲۴	۲۲	۲
۱۲	« آذرشهر	« «	۱۶۸	۱۷۳	۴	۱۴۲	۱۴۶	۱	۲۷	۲۶	۱
۱۳	« خلخال	« «	۱۰۹	۱۲۱	۱۱	۱۰۰	۱۱۱	۱	۱۰	۹	۱
۱۴	« سراب	« «	۱۱۱	۱۱۷	۶	۸۲	۸۸	-	۲۹	۲۹	-
۱۵	« مرند	« «	۲۷۶	۲۹۷	۲۰	۲۲۰	۲۴۰	۱	۵۷	۵۶	۱
۱۶	« میانه	« «	۱۹۱	۲۱۹	۲۸	۱۴۱	۱۶۹	-	۵۰	۵۰	-
۱۷	« میاندوآب	« «	۸۷	۱۰۶	۱۸	۵۹	۷۷	۱	۲۹	۲۸	۱
۱۸	« مشکینشهر	« «	۵۹	۶۰	۱	۵۹	۶۰	-	-	-	-

فصل هشتم

« ساختمان مدارس شهر تبریز »

بطوریکه در نشریه شماره دو فرهنگ آذربایجان بتفصیل مذکور شد یکی از نقائص درجه اول و بسیار مهم و قابل توجه فرهنگ این استان نبودن بنای مناسب جهت تأسیس آموزشگاه میباشد. اغلب بناهای موجود مدارس در کلیه نقاط آذربایجان بسیار کثیف و مخروبه و غیر قابل سکونی میباشد از راه اضطرار مدارس در آنها جاداده شده بدینهی است منظره این قبیل جاهای خرابه در روحیه نشکفته نونهالان تاچه حد تأثیر سوء دارد. لذا اینجانبازبدو ورود بآذربایجان اولین فصل برنامه عملیات خود را ایجاد و ساختمانهای مناسب برای مدارس قرار داد خدا را سپاسگذارم که در نتیجه توجه و همکاری عدّه از محترمین آذربایجان و همقطاران اداری موقیعت عظیمی در این حیث بدست آمده است که با ادامه این رویه در مدت کوتاهی این مشکل اساسی فرهنگ برطرف خواهد شد.

۱- ساختمانهاییکه تمام شده است

در سالهای ۱۳۳۰ و ۱۳۳۱ ساختمان ده باب دبستان بطوریکه در نشریه شماره چهار فرهنگ

آذربایجان بتفصیل معروض شده بپایان رسیده و مورد استفاده واقع شده است بشرح زیر :

- ۱- ساختمان دبستان مهران که مبلغ ۵۰۶۶۵۳ ریال از محل اعتبار دولتی و اعانه مردم خرج شده
- ۲- « سالار ملی » ۳۸۲۴۹۲۶۵ « ماده ۱۴ و کمک اوقاف و اعانه مردم
- ۳- « ضیاءالعلماء » ۱۰۰۳۱۲۷۰۵ « عواید مستمندان تبریز
- ۴- « خیابانی » ۱۱۲۸۹۰۷۹۵ «
- ۵- « شیخ سلیم » ۹۱۷۷۱۹۶۰ «
- ۶- « سنائی » ۹۰۰۰۰۰۰۰ «
- ۷- « سردار ملی » ۱۰۹۰۴۴۳۴۰ «
- ۸- « همام » ۸۸۳۷۱۳۹۵ «
- ۹- « مصدق » ۸۸۷۹۵۶۲۵ «
- ۱۰- « منیرّه » ۸۳۵۸۰۶۵۰ «

ساختمان ده باب دبستان فوق تا اواخر سال ۱۳۳۱ خاتمه یافته و مورد استفاده محصلین قرار گرفته است.

۴- ساختمانهای نیمه تمام شهر تبریز

- ۱- ساختمان دبستان حاج اللهبیار که مبلغ ۶۲۵۰۰۰۰۰ ریال از محل اعتبار دولتی هزینه آن شده است
- ۲- « « « جنب دانشسرا « ۳۸۳۴۵۵۰۵ « «
- ۳- « « « چرنداب « ۲۳۲۹۳۲۶۰ « «
- ۴- « « « سید حمزه « ۳۱۳۹۳۳۰۰ « «
- ۵- « « « لله بيك « ۸۰۰،۰۰۰۰۰ « «
- ۶- « « « آخونی « ۵۰۰،۰۰۰۰۰ « « از محل عواید مستمندان خرج آن شده
- ۷- « « « دمشقیه در حدود « ۲۵۰،۰۰۰۰۰ « « صدی پنجم شهرداری تبریز «
- ۸- « « « جنب قبر حمال « ۱۰۰،۰۰۰۰۰ « « « « « «
- ۹- « « « دبستان جنب دبیرستان رازی « ۳۰۰،۰۰۰۰۰ « « عواید مستمندان تأمین اعتبار شده
- ۱۰- « « « حکم آباد « ۱۵۰،۰۰۰۰۰ « « « « « «
- ۱۱- « « « سرخاب « ۳۵۰،۰۰۰۰۰ « « « « « « « «

آن تأمین و شروع بکار شده است

امید است یازده باب ساختمانهایی که فعلاً در دست بنایی است تا آخر سال جاری خاتمه پیدا کرده مورد استفاده قرار گیرد.

خواننده عزیز بطوریکه مذکور شد در مدت کمتر از سه سال بیست يك باب ساختمان بسیار آبرومند در شهر تبریز جهت تأسیس دبستان ساخته شده اگر در نظر آوریم که در مدت سی سال که تمام وسائل موجود بوده فقط شش باب ساختمان جهت مدارس در شهر تبریز بنا شده است ولی در سه سال اخیر با وجود بحران مالی دولت و نبودن هیچگونه وسیله ۲۱ باب ساختمان جهت دبستانها بنا گردیده عظمت اقدام اداره فرهنگ روشن میشود.

ضمناً این نکته را باید اضافه کرد تشکیل ساختمان هنرستان تبریز که مدت شش سال ناقص و بحال خراب مانده بود در سال اخیر با استفاده از اعتبار سازمان برنامه قسمت عمده آن تشکیل و مورد استفاده واقع شده است و مبلغ ۱۲۵۰،۰۰۰ ریال هزینه آن شده در حساب بالانیا آمده است

بطور کلی از سال ۱۳۲۹ تا این تاریخ مبالغ زیر جهت ساختمان مدارس در شهر تبریز
تأمین اعتبار شده و قسمت عمده آنهم بمصرف رسیده است :

۱- از محل اعتبارات دولتی ساختمان ۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال (اعتبار هنرستان جزء این مبلغ نیست)

۲- « عوارض مستمندان شهر تبریز ۸,۷۹۵,۰۰۰,۰۰۰

۳- از محل اعانه اهالی شهر تبریز و تجار ۳۰۱,۵۹۷,۲۵۰

۴- « کمک اوقاف ۱۹۸,۶۵۴,۰۰۰

۵- « ماده ۱۴ اعتبار هزینه ۱۹۸,۳۴۴,۰۵۵

۶- « صدی پنجم عوارض شهرداری تبریز ۸۵,۴۴۲,۴۴۴

۷- « اعتبار سازمان برنامه ۷۵۰,۰۰۰,۰۰۰

جمع کل ۱۵,۰۰۰,۸۰,۳۸۹,۰۰۰ ریال

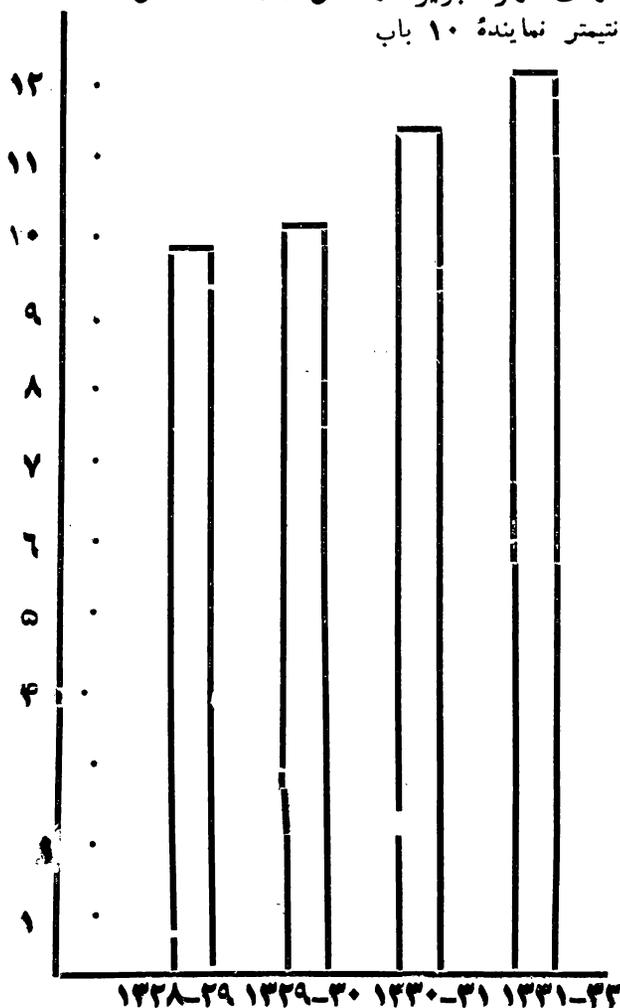
فصل نهم = مقایسه پیشرفت‌های فرهنگی شهرستان تبریز در چهار سال اخیر

جدول مقایسه تعداد آموزشگاه‌های دولتی و ملی دخترانه و پسرانه شهر تبریز

مجموع	دبیرستان و مدارس حرفه‌ای	تعداد مدارس		سال تحصیلی
		دبستان	کودکستان	
۹۷	۲۰	۷۴	۴	۱۳۲۸ - ۲۹
۱۰۴	۲۰	۷۸	۴	۱۳۲۹ - ۳۰
۱۱۴	۲۳	۸۶	۵	۱۳۳۰ - ۳۱
۱۳۱	۲۴	۹۲	۵	۱۳۳۱ - ۳۲

نمودار مقایسه تعداد آموزشگاه‌های شهر تبریز از سال ۱۳۲۹ تا سال ۱۳۳۲

هر سانتیمتر نماینده ۱۰ باب

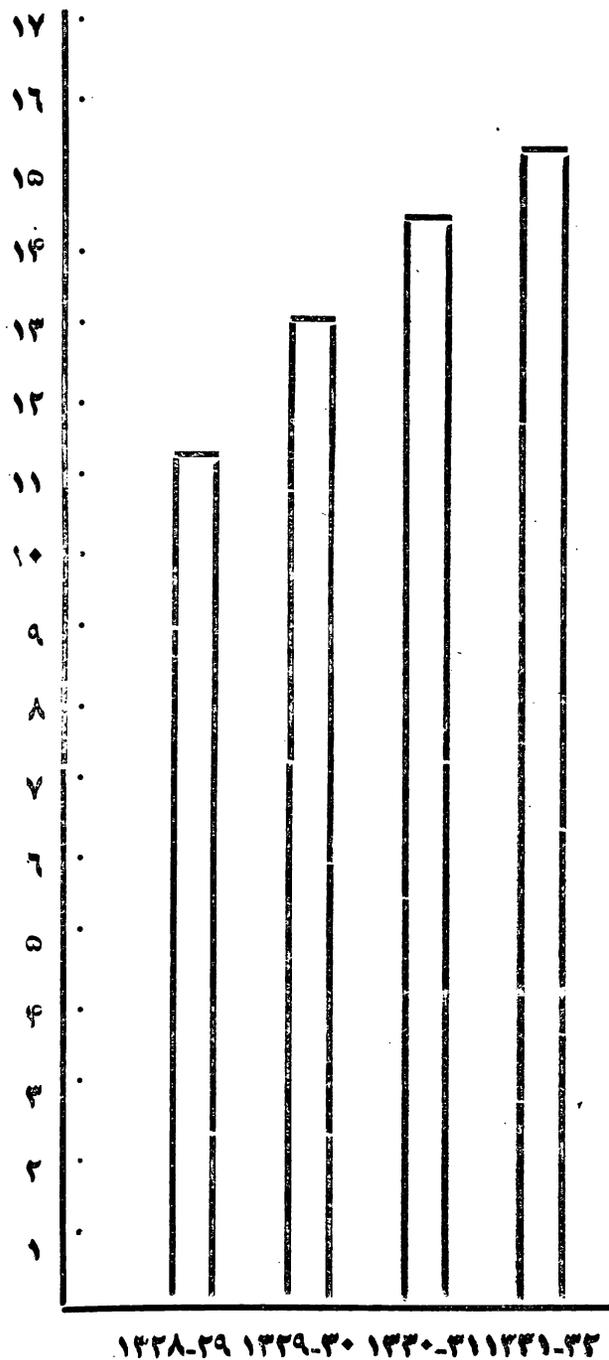
جدول تغییرات تحصیلین مدارس دولتی و ملی

از سال ۱۳۲۹ تا سال ۱۳۳۳

تعداد تحصیلین تمام مدارس			کودکستان	سال تحصیلی
مجموع	دییرستان	دبستان		
۲۲۷۷۷	۳۴۰۲	۱۹۱۶۶	۲۰۹	۱۳۲۸ - ۲۹
۲۶۱۳۵	۳۶۴۰	۲۲۱۲۰	۳۷۵	۱۳۲۹ - ۳۰
۲۸۹۴۶	۴۵۶۹	۲۴۰۲۵	۳۵۲	۱۳۳۰ - ۳۱
۳۰۹۷۸	۵۵۵۶	۲۵۱۲۵	۲۹۷	۱۳۳۱ - ۳۲

نمودار تغییرات محصلین مدارس شهر تبریز از سال ۱۳۲۹ تا سال ۱۳۳۳

هر سانتیمتر نماینده ۲۰۰۰ نفر

جدول مقایسه تغییرات فارغ التحصیلان دوره‌های مختلف شهرستان تبریز
در چهار سال اخیر

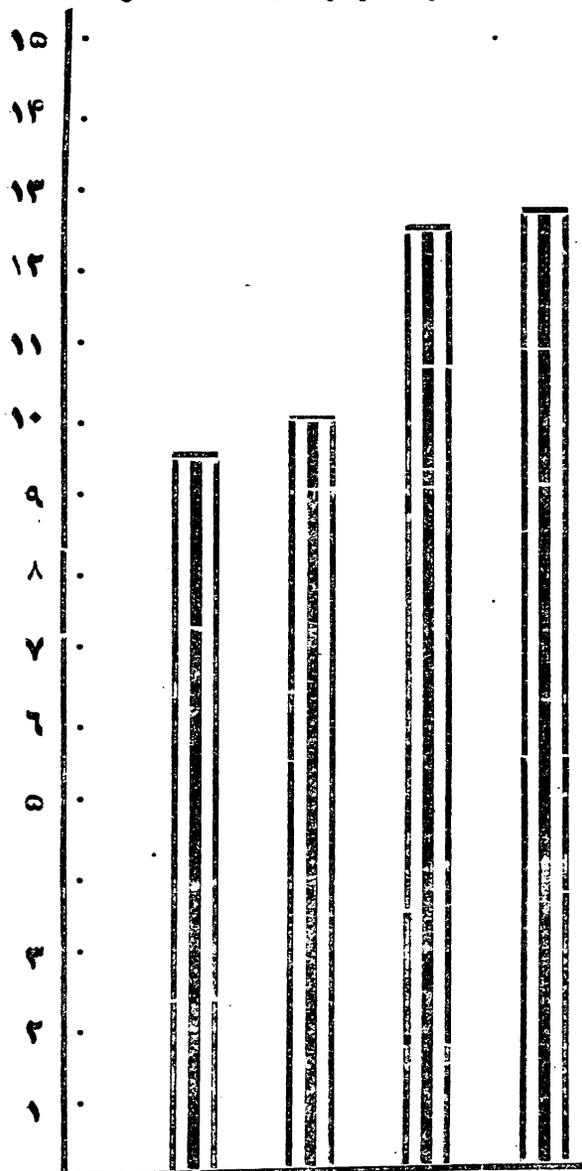
مجموع	نتیجه امتحانات				سال تحصیلی
	ششم متوسطه	پنجم متوسطه	سوم متوسطه	شش ابتدائی	
۱۵۵۴	۹۱	۱۳۶	۱۶	۱۳۱۱	۱۳۲۸ - ۲۹
۲۰۲۸	۱۱۶	۱۶۹	۴۵	۱۶۹۸	۱۳۲۹ - ۳۰
۲۶۹۴	۲۲۹	۲۳۳	۱۲۴	۲۱۰۸	۱۳۳۰ - ۳۱
۳۵۴۰	۲۶۲	۲۳۶	۶۴۸	۲۳۹۴	۱۳۳۱ - ۳۲

جدول مقایسه آمار کارمندان (آموزگار - دبیر - کارمند اداری - مستخدم جزء
از سال ۳۲۹ تا سال ۱۳۳۳

سال تحصیلی	مجموع تعداد کارمندان
۱۳۲۸ - ۲۹	۹۵۳ نفر
۱۳۲۹ - ۳۰	« ۱۰۱۷
۱۳۳۰ - ۳۱	« ۱۲۵۲
۱۳۳۱ - ۳۲	« ۱۲۷۷

نمودار مقایسه کارمندان فرهنگ شهرستان تبریز از سال ۱۳۲۹ تا سال ۱۳۳۲

هر سانتیمتر نماینده ۱۰۰ نفر

۱۳۲۸-۲۹ ۱۳۲۹-۳۰ ۱۳۳۰-۳۱ ۱۳۳۱-۳۲

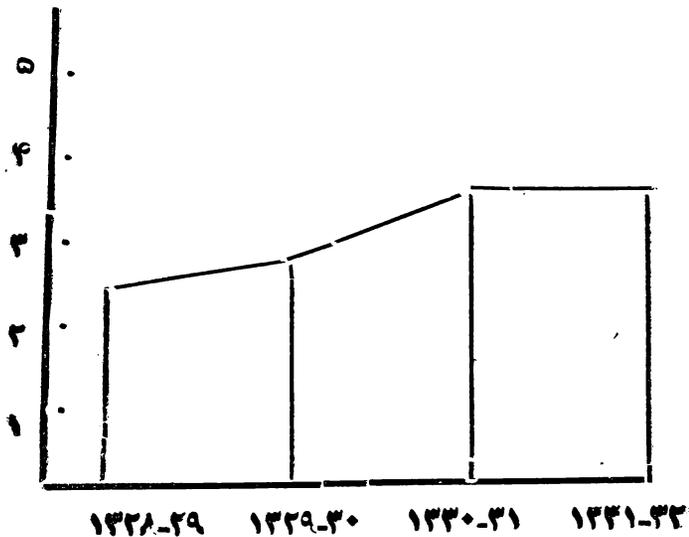
جدول مقایسه بودجه فرهنگی شهرستان تبریز

از سال ۱۳۲۹ تا سال ۱۳۳۳

سال تحصیلی	جمع کل بودجه سالیانه بریال
۱۳۲۸ - ۲۹	۲۳,۵۲۴,۹۴۰ ریال
۱۳۲۹ - ۳۰	۲۶,۵۳۹,۵۶۰
۱۳۳۰ - ۳۱	۳۴,۸۴۱,۲۴۰
۱۳۳۱ - ۳۲	۳۴,۸۴۱,۲۴۰

نمودار تغییرات بودجه فرهنگ شهرستان تبریز در چهار سال اخیر

هر سانتیمتر نماینده ۱۰ میلیون ریال

فهرست مندرجات

صفحه ۱

مقدمه

فصل اول = کودکانها

صفحه ۲

آمار کودکانها

فصل دوم = دبستانها

دبستانهای شهر تبریز

صفحه ۳

جدول دبستانها و محصلین شهر تبریز

۳ «

جدول محصلین دبستانهای تبریز با تفکیک پسر و دختر

۴ <

نمودار محصلین پسر و دختر دبستانهای تبریز

۵ <

مقایسه محصلین دبستانهای دولتی و ملی تبریز

۶ «

نمودار محصلین دبستانهای دولتی و ملی تبریز

۷ <

مقایسه محصلین کلاسهای دبستانهای تبریز

دبستانهای دهات تبریز

۸ <

جدول نفوس بخشهای تبریز و مدارس دهات

۹ <

مدارس دهات و حومه تبریز

دبستانهای استانسوم

۱۰ «

جدول آمار کلیه دبستانهای استانسوم

۱۱ <

جدول مقایسه محصلین پسر و دختر در دبستانهای استانسوم

۱۲ <

نمودار نسبت محصلین پسر و دختر در دبستانهای استانسوم

۱۳ <

جدول متوسط محصلین در دبستانهای استانسوم

۱۴ «

نمودار مقایسه حدمتوسط محصلین یک کلاس در مدارس استانسوم

فصل سوم = دبیرستانها

شهر تبریز

۱۵ <

خلاصه آمار دبیرستانهای شهر تبریز

۱۶ <

جدول کلاسهای دبیرستانهای شهر تبریز

۱۷ «

جدول محصلین دبیرستانهای شهر تبریز

۱۸ «

جدول دبیرستانهای ملی و محصلین آنها

۱۹ «

جدول مجموع کلاسها و محصلین دبیرستانهای دولتی و ملی شهر تبریز

- ۲۰ صفحه نمودار مقایسه محصلین دبیرستانهای دولتی و ملی شهر تبریز
- ۲۱ < جدول مقایسه محصلین و محصولات دبیرستانهای دولتی و ملی شهر تبریز
- ۲۲ « نمودار مقایسه محصلین و محصولات دبیرستانهای شهر تبریز
- سایر شهرستانها**
- ۲۳ « جدول آمار دبستانها و محصلین شهرستانهای استان سوم
- ۲۴ < جدول آمار دبیرستانهای دخترانه استان سوم
- ۲۵ « جدول مقایسه محصلین دبیرستانها (پسر و دختر) در شهرستانهای استان سوم

فصل چهارم - مدارس حرفه‌ای

- ۲۶ < هنرستان صنعتی شهر تبریز
- ۲۷ < آمار مدارس حرفه‌ای شهر تبریز
- ۲۷ » مقایسه محصلین مدارس حرفه‌ای و دبیرستانها در شهر تبریز

فصل پنجم - مقایسه مدارس و محصلین شهرستانهای استان سوم

- ۲۸ < جدول مجموع مدارس و محصلین در شهرستانهای استان سوم
- نمودار مقایسه محصلین (پسر و دختر) در شهرستانهای استان سوم خارج از متن
- ۲۹ < جدول مقایسه محصلین (پسر و دختر) در مدارس استان سوم

فصل ششم - بودجه و آمار کارمندان

- ۳۰ « جدول کل بودجه هر کدام از شهرستانهای استان سوم
- ۳۱ « آمار مجموع کارمندان فرهنگ استان سوم
- ۳۲ < جدول مقایسه بودجه سالیانه هر شهرستان با مجموع محصلین آن شهرستان

فصل هفتم - امتحانات نهائی

- ۳۴ صفحه نتیجه امتحانات نهائی محصلین مدارس شهر تبریز در سال ۱۳۳۲
- ۳۵ < نتیجه امتحانات متفرقه شهر تبریز در سال ۱۳۳۲
- ۳۶ < جدول کلی امتحانات نهائی سال ۱۳۳۲ شهر تبریز
- ۳۷ < نتیجه امتحانات نهائی سال ۱۳۳۲ هر کدام از شهرستانها

فصل هشتم - ساختمان مدارس

- ۳۸ « ساختمانهای تمام شده شهر تبریز

صفحه ۳۹

ساختمانهای نیمه تمام شهر تبریز

« ۴۰

مجموع اعتباری که در تبریز به صرف ساختمان مدارس رسیده

فصل نهم مقایسه مؤسسات فرهنگی شهر تبریز در چهار سال اخیر

صفحه ۴۱

جدول و نمودار مدارس شهر تبریز در چهار سال اخیر

صفحه ۴۲

جدول مقایسه محصلین شهر تبریز در چهار سال اخیر

« ۴۳

نمودار محصلین شهر تبریز در چهار سال اخیر

« ۴۴

جدول مقایسه فارغ التحصیلان مدارس تبریز در چهار سال اخیر

« ۴۵

جدول مقایسه آمار کارمندان فرهنگی تبریز در چهار سال اخیر

« ۴۶

نمودار مقایسه کارمندان فرهنگ تبریز در چهار سال اخیر

« ۴۷

جدول و نمودار بودجه مؤسسات فرهنگی تبریز در چهار سال اخیر

خاتمه